

Ára 20 fillér

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI

KÉPES HETILAP

Szerkesztőség: IX., Üllői-ut 1. szám.
(„Falu” Országos Földművelésügyi.)
Telefon: Automata 878-73.
Kiadóhivatal: VIII., József-körút
Telefon: Automata 463-04

FŐSZERKESZTŐ:
MESKÓ PÁL.

FŐMUNKATÁRS:
SCHANDL JÓZSEF dr.

Előfizetést díjak, a m. kir. földművelésügyi
miniszter által időnként kiadott „Érdős gaz-
dasági előadások” című füzetekkel együtt:
Egész évre 8 P. Félévre 4 P.
Negyedévre 2 P.

Budapest, 1929.

X. évfolyam 49. szám.

Vasárnap, december 8.

A huszesztendős kisgazdapárt ünnepe.

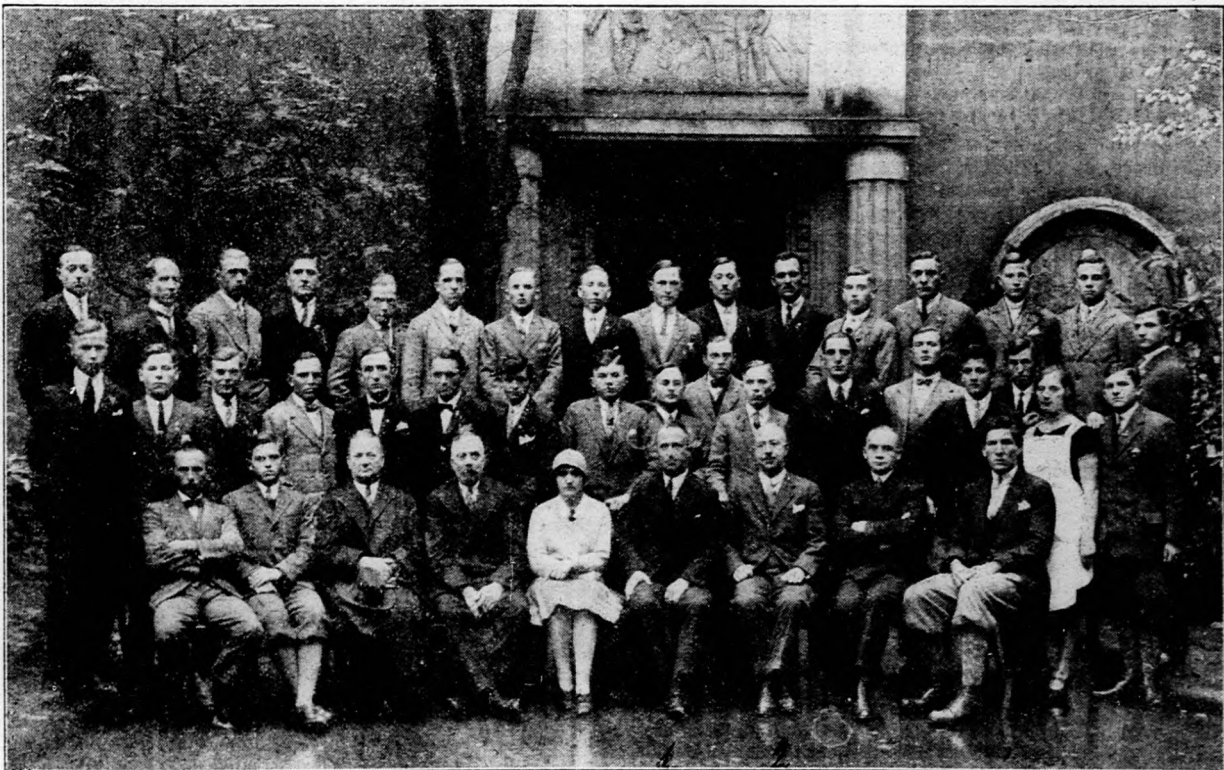
Mohácsy Lajos evangélikus lelkész, aki a kisgazdapárt alakulásakor annak elnöke volt, abból az alkalomból, hogy most van husz éves évfordulója annak, hogy Nagyatádi Szabó István a kisgazdapárt zászlóját kibontotta, baráti találkozóra hívta egybe a párt alapítóit, járási és megyei vezetőit, a fővárosi Park-szállóba. Több, mint százan jelentek meg az ünnepélyen, köztük Mayer János földművelésügyi miniszter, Gaál Gaszton, Neubauer Ferenc, Szabó Sándor, Péntek Pál, Tankovics János, Dentz Ákos, Jókai Imre, Krisztián Imre, Udvardy Géza országgyűlési képviselők, Szijj Bálint és Sámik József felsőházi tagok, továbbá a kisgazdapárt számos vezető embere.

Mohácsy Lajos megnyitóbeszédében hangsúlyozta, hogy azért hívta össze régi harcostársait, hogy egyrészt emlékezzenek a múltra, másrészt fogadalmat tegyenek egy újabb husz esztendő küzdelmére. A párt hűsége kitart programja mellett, mert ez a program hivatott megalapozni a nemzet boldogabb jövőjét.

Ezután Mayer János földművelésügyi miniszter állott fel szólásra.

Mayer János beszéde.

— Szűk és szerény keretek között jöttünk össze annak ünneplésére, hogy Nagyatádi Szabó István két évtizeddel

Magyar cseregazdalfjak, akik ezidén Németországban tartózkodtak.

1. M. Hepp, a Német Birodalmi Gazdaszövetség elnöke.

2. Tölgyes István dr., m. kir. gazdasági tanácsos, a csereakció megszervezője.

ezelőtt bontotta ki a kisgazdapárt zászlóját. Örülök annak, hogy vidéki harcostársaink kezdeményezték ezt az össze-
jövételt, azért, hogy lássuk egymást és visszatekintsünk az
elmúlt két évtizedre.

— Megjelenik előttem most, amikor erre az időre visz-
szatekintek, a kisgazdatábor, amely hűséget esküdött a
vezérnek. *A mi megmozdulásunkat nem forradalmi felfor-
dulás, hanem kulturális fejlődés szülte, ennek ellenére pro-
grammunkat sokan, akik a korszellemmel megalkudni ne-
hezen tudtak, forradalminak tekintették, olyan merész
újításnak, amellyel szemben állást kell foglalni. Boldo-
gult Nagyatádi Szabó István és társai bizonyosságot
tettek azonban arról, hogy a kisgazdapárt a józan és ko-
moly konzervatívizmus és a haladó demokratikus gondolat
jegyében kíván fejlődni, tanubizonyosságot tettek arról a
bölcs mérsékletéről, ami a kisgazdatársadalmat minden idő-
ben jellemezte. A kisgazdatársadalom soha sem volt forra-
dalmi elem, a békét és konszolidációt akarta, valamint azt,
hogy verejtékes munkájának gyümölcsét élvezhesse. Az
elmúlt huszhetendő igazolta, hogy a magyar társadalom
egyetlen osztályában — nem teszek kivételt — sincs meg
a vezetőszerere az érettség annyira, mint a kisgazdatár-
sadalomban. Minden más társadalomból hamarabb kiüt-
közik az osztályérdek. A kisgazdaképviselő már a község-
ben és a törvényhatóságban is arra van nevelve, hogy az
általános egyetemes érdekeket képviselje, saját közvetlen
érdekének a köz érdeke alá való rendelésével.*

— 1920-ban huszonhat kisgazda-képviselője volt a
nemzetgyűlésnek, ez a szám később mindjobbán apadt.
Kérditek, miért? Azért, mert a kisgazdapárt nem haj-
landó józanságából, becsületes, tisztességes konzervatív-
vizmusából és azokból a nagy érdekekből, erkölcsi érde-
kekből, amelyek a nemzetnek fundamentumát jelentik,
népszerűségért semmit sem áldozni. Könnyebb lett volna
a hangos ellenzéki oldalra helyezkedve és népszerűsége
törekedve aláadni ezeket az érdekeket. A kisgazdapárt
azonban saját népszerűségének feláldozásával is megma-
radt a haladni vágyó demokratikus alapon, mert fokozat-
os fejlődéssel kívánja előbbrevinni a társadalom érdekeit.

— Azok az idők, amelyek a program meghirdetése
óta elmulottak napjainkig, nem voltak normálisak. Az el-
múlt két évtized a legösztötebb korszaka a nemzet ezer-
éves történelmének. Olyan idők voltak ezek, amelyek er-
kölcsei próbára tették az országnak minden politikai és
társadalmi alakulatát. Kimagasló oszlopként állott azon-
ban a kisgazda-programm, amely magasan felülemelkedve
a romokon, megmaradt érintetlenül és ugyanazt a poli-
tikai meggyőződést hirdette a legnehezebb időkben is,
mint amelyet a boldogult vezér hirdetett a zászló kibon-
tásakor. A kezdetkor forradalminak jelzett program
ma már a parlamenti többség programja. Mi, akik ott
voltunk a kisgazdapárt bölcsőjénél, jól ismertük boldogult
vezérünk programját. Most is itt lebeg az ő szelleme kö-
zöttünk és figyelmeztet bennünket arra, hogy az ő utját
kövessük, a józan és bölcs mérlegelés politikáját, amely
nem kíván kilengést, amely nem rombolás és forradalom
utján kíván érvényesülni, hanem a fokozatos fejlődés
révén, az egyetemes érdek mérlegelése alapján, nem
osztálypolitikával, hanem együttműködésben az intelli-
genciánál a részével, amely a mi elveinket szent
meggyőződésből teszi magáévá és vallja azt, hogy e ha-
talmas kisgazdatársadalmat támogatni, erősíteni és ol-
talmazni kell, mert méltó erre a magyar faj jövője és a
nemzet fejlődése szempontjából.

— Nagyatádi Szabó István megalkuvást nem ismerő
politikai állásponton volt mindig. Én, aki a legtöbb időt
töltöttem vele s hosszú politikai pályájának ideje alatt a
legnehezebb tárgyalásokat folytattam le vele együtt, na-
gyon jól ismertem az ő felfogását. A boldogult vezérnek
én lettem az utóda. Sokkal kényelmesebb hangos ellen-
zéki oldalon elhelyezkedni és kritizálni, mint komoly és
felelősségteljes állásban a felelősség tudatában intéz-

kedni. Megtanultam az intranzigens álláspont képviselé-
sét a boldogult vezértől. *Soha életemben nem alkudtam,
nem alkuszom, fajtámért, programmunk érvényesítésé-
ért körömszakadtáig harcolok és ebből egy jöttányit sem
engedek.*

— Programmunk egy része megvalósult, különösen
legjelentősebb része: a földreform és a házhelykérdés.
Sok kérdés van még, amelyért küzdenünk kell. Most mély
pontján vagyunk a gazdasági helyzetnek, de hiszem, hogy
kiábolunk belőle. Ez a nemzet sokkal nagyobb megpró-
báltatásokat megért már ezeréves multja során, de el-
szántságával, öntudatával, dolgozni tudásával, a földhöz
való ragaszkodásával mindig ki tudott lábolni. Arra kér-
lek benneteket, hogy kövessék továbbra is azt az utat,
melyet a vezér mutatott. Isten adja, hogy a következő
jubileumot nagyobb sikerrel és több eredménnyel tudjuk
megünnepelni.

Hosszantartó taps követte a miniszter szavait, majd
Jókai Ithás Miklós országgyűlési képviselő szólalt fel
ezután és indítványozta, hogy a jubileumot tavasszal szé-
lesebb keretek között ünnepelejk meg Szentgál községben,
ott, ahol Nagyatádi Szabó István a kisgazdazászlót ki-
bontotta. Egyhangy helyesléssel fogadták az indítványt,
majd Tankovics János országgyűlési képviselő Nagyatádi
Szabó István szülőmegyéjének, Somogy vármegyének ne-
vében szólalt fel s összetartásra buzdította a jubileum
alkalmából kisgazdatársait.

Gaal Gaszton felszólalása.

Ezután Gaal Gaszton emelkedett szólásra:

— Érzem helyzetem nehézségét, — mondotta többek közt
— mert anélkül, hogy a kisgazdaprogramtól, — amelyet én
a magyar nemzet programjának tartok — érzésem szerint
egy hajszálra is eltávolodtam volna, mégis abban a sajnálatos
helyzetben vagyok, hogy pártpolitikai szempontból nem vagyok
együtt azokkal a barátaimmal, akikkel most együtt vagyok
ebben a teremben. Azonban ebből nem a széthuzás tanulságát
kell levonni, ellenkezőleg azt, hogy a magyar nép érvényesülé-
sének, a falu szolgálatának programját pártpolitikai tekinte-
tek nélkül is lehet szolgálni. A falunak egy hibája az, hogy
művelődés tekintetében nem áll még az országban, amelyen
állnia kellene. Ezért mondom mindig azt, hogy minden garas,
amelyet a falura fordítunk, kincset jelent a nemzet jövője
szempontjából.

— Többször mondtam már, hogy életem legboldogabb napja
lenne az, amikor az Egységspárt tagja lennék. Azóta, hogy
kértem az Egységspártból, sok száz levelet kaptam, amelyben
kértek, hogy bontsam ki az ellenzékiesség zászlaját, vagyis ellen-
sége legyek azoknak, akikkel együtt indultam a politikai pá-
lyán. Mindig visszautasítottam magamtól ezt a szerepet, mert
nem akartam a magyar nép egységét bontogatni és most is azt
tanácsolom önöknek, hogy minél jobban őrizték meg ezt az
egységet. Különösen fontos ez ma, amikor a legkülönbözőbb ala-
kulatokat igyekeznek életre hívni. Ma különösen fontos, hogy
ne hallgassunk szép hangú rigók szavára, hanem maradjunk
meg azon az uton, amelyen elindultunk. A falu jogos érdekeinek
becsületes védelme legyen az irány, amely mindannyiunkat ve-
zeti. A falu népének egysége megszervezése az a cél és az az
eszköz, amellyel a kisgazdaprogramm és Magyarország újjápi-
tésének nagy céljait szolgálhatja.

Nagy tppsal fogadták Gaal Gaszton szavait, majd egy-
hangy lelkesedéssel elhatározták a jelenlevők, hogy a jubiláló
összejövetel alkalmával táviratilag üdvözlik a kormányzót és
a miniszterelnököt.

Nagy Vince református lelkész felszólalása után Javos Antal,
a kisgazdatársadalom nehéz helyzetével foglalkozott és arra
kérte a minisztert, hogy tolmácsolja ezeket a panaszokat a mi-
niszterelnöknek.

Mayer János miniszter hangsúlyozta, hogy a miniszterelnök
a legteljesebb szeretettel fogadja azokat az előterjesztéseket,
amelyeket a falu érdekében tesz és minden erejével arra törek-
szik, hogy a falu népet támogassa és segítse.

Van-e kisgazdapárt?

Ezután S. Radics István mezőberényi református lelkész
mutatott rá arra, hogy amennyire történelmi szükség volt a kis-
gazdapárt megalakulása, épp annyira történelmi szükség szerűség

A békéscsabai „Kisgazdák Háza“,

melyet néhány héttel ezelőtt avatott fel Bud János kereskedelmi miniszter.

további fennmaradása is. Az országot az a kérdés foglalkoztatja, hogy van-e kisgazdapárt vagy sem?

Mayer János miniszter azonnal válaszolt a felvetett kérdésre és kijelentette, hogy *igenis van kisgazdapárt*. A kormányban helyet foglal a kisgazdapárt egy tagja. A kisgazda-csoport, amely *harminchat tagból* áll, minden hónapban ülésezik nála a minisztériumban, amely alkalommal előadják a vidék panaszait. Ezeket ő a miniszterelnök elé terjeszti, aki a legnagyobb szeretettel igyekszik azokat orvosolni. Ne gondolja senki azt, hogy a *kisgazdaképviselek közömbösek a falu panaszai és bajai iránt*.

Szabó László a síófoki földhözjutottak sérelmeit, Paliusz István pedig a kecskeméti kishaszonbérlok sérelmét tolmácsolta, majd Forgács Miklós szólt fel és hangsúlyozta, hogy azok, akik a kisgazdapártot reklamálják, ne a kormányban, hanem a *kisgazdatársadalomban keressék az okot*, mert a kisgazdatársadalom hibája az, hogy nem fog össze és nem saját embereit küldi a törvényhozásba.

Szanati Lőrinc és Dávid Miklós felszólalása után, akik ugyancsak helyi panaszokat ismertettek, Mohácsy Lajos elnök indítványára a jelenlévők egyhangulag kimondták, hogy *tiltakoznak minden további jóvátételi kísérlet ellen s mindenben magukéé teszik a miniszterelnöknek azt az állásfoglalását, hogy jóvátételt az ország nem tud fizetni*. Kimondták ezután, hogy egyetértenek a Revizós Liga hazafias törekvéssel, annak célkitűzését támogatják minden áldozatkészséggel. Majd elhatározták, hogy a *szunnyadó kisgazdapárti szervezeteket újabb életre keltik*.

A miniszterelnök és a földmivelésügyi miniszter üdvözlése.

Ezzel a megbeszélés véget ért. Utána vacsorához ültek a résztvevők. A vacsorán résztvett Pesthy Pál ny. igazságügyminiszter, az Egységspárt elnöke is, aki pohárköszöntőjében a *kisgazdapárt egységét élte és tolmácsolta az Egységspárt üdvözlését*.

Sokorópátkai Szabó István Mayer János minisztert köszöntötte miniszterségének öt éves évfordulójának alkalmából, hangsúlyozván, hogy *nem volt még földmivelésügyi miniszter, aki a kisgazdatársadalomért annyit áldozott volna, mint Mayer János*.

Mayer János miniszter válaszában nagy vonásokban ismertette azokat az eredményeket, amelyekre öt évi működése során rámutathat. Kijelentette, hogy a kisgazdatársadalmat ország és világ előtt képviseli a kormányban. Feladata az, hogy tanúságot tegyen e társadalom vezetésére való hivatottságáról és megmutassa, hogy a *kisgazdatársadalom józan fejű, tiszta kézzel, tántoríthatatlan hazaszeretettel tudja betölteni azt a felelősségteljes pozíciót, ahová a bizalom állítja*.

Lelekesen ünnepelték a jelenlévők a földmivelésügyi minisztert, aki után Csontos Imre országgyűlési képviselő szólt fel.

Bethlen István gróf miniszterelnöknek az ünnepi gyűlés a következő táviratot küldte:

„Nagyméltóságodat, akit nemcsak az erdőcsokonyai temetőben hantolt sírhalomnál tett fogadalma, nemcsak megdicsőült részünkkel, férfias kézsorítással kötött baráti frigye, de falu népe iránt érzett meleg szeretete, e nép bajaiban való együttérzése eltéphetetlen szálakkal köt hozzánk, szeretettel köszöntjük és Isten áldását kérjük pártunk husz esztendő jubileuma alkalmából nemzetépítő munkájára. Az ünnepi gyűlés megbízásából Mohácsy Lajos elnök.“

A miniszterelnök az üdvözlésre a következő távirati választ küldötte:

„Az évforduló alkalmából küldött meleg üdvözlést hálásan köszöni és a bizalom megnyilatkozását a magyar kisgazdák hazafias törekvéseinek őszinte megbecsülésével viszonozza Bethlen István.“

„Trianoni alapon lehetetlen élni!“

A Revizós Liga igazgató-tanácsának ülése.

November hó 30-án délelőtt tartotta Budapest, a Vigadó termében nagygyűlést a *Magyar Revizós Liga igazgatótanácsa*. A nagygyűlést Herczeg Ferenc, a Magyar Revizós Liga elnöke nyitotta meg. Beszédében beszámolt a Liga két éves munkásságáról. Megemlítette, hogy az elmúlt idő alatt huszonöt nagy társadalmi egyesület, hatvan politikai egyesület, hat hitközség, husz munkásterület, végül husz törvényhatóság csatlakozott a Revizós Liga mozgalmához. Bár a Liga külön egyetlen munkásegyesületet sem szőlített zászlaja alá, a beszámoló napjág huszonözezer bányász és harmincötezer gyári munkás sorakozott a revizós mozgalomhoz. A Revizós Ligába tömörült tagok száma *jelenleg megközelíti a kétmilliót*, ugy, hogy a Revizós Liga hatalmas arányaival a világ egyik legnagyobb társadalmi egyesülete.

— A *revizió eszméje* — mondotta Herczeg Ferenc — főlébe kell, hogy emelkedjék minden politikai, szociális vagy valási ellentétnek. Ha revizióról van szó, akkor nem ismerünk radikálisokat, hanem *csak magyar testvéreket*. Testvéreket a Trianon által okozott nyomorúságban és testvéreket a jobb jövőért való küzdelemben. De tiltakozunk kell az ellen, hogy bárki is sorrendet állítson fel a külső és belső reviziót illetően és a *belső reviziót fontosabbnak tartsa a külsőnél*. Aki így cselekszik, az akarva-nemakarva a kisántantnak, ami ellenségeinknek szekerét tolja. Az elmúlt esztendő tapasztalatai alapján nyugodt lélekkel jelenthetjük ki, hogy *trianoni alapon lehetetlen kultúremberhez méltó életet élni*. Mi a reviziót békés eszközökkel akarjuk elérni. Trianon gennyedő seb, mely lázban tartja Közép-Európa szervezetét. Együgyűség volna azt hinni, hogy a Trianonba való beletörődéssel elejét vehetjük minden bajnak. Szomszédaink éhségét sohasem elgíthetjük ki. Hiszen Prágában *mai napig is olyan térképek forognak közközen, amelyeken Csehszardg határai Buddáig és a Balaton északi oldaláig nyúlnak előre*.

Herczeg Ferenc végül köszönetet mondott a fölmunkásoknak és gyári munkásoknak, hogy önzetienül és áldozatot nem kimélve, tették magukéé a Liga célját.

Herczeg Ferenc nagy tapssal fogadott beszéde után Eckhardt Tibor ügyvezető-alelnök a revizió lehetőségét fejtegette, Lukács György nyugalmazott miniszter a kisebbségi kérdéstről mondott hatalmas beszédet. Majd az egyes egyházak képviselői szólottak az elszakított hívek lehetetlen helyzetéről.

Az igazgatósági ülést délután folytatták és ez alkalommal Fall Endre igazgató a Liga számadásait terjesztette elő. Jancsó Benedek egyetemi tanár az erdélyi magyarság helyzetéről beszélt. Krüger Aladár dr. képviselő az egész magyar társadalom tömörülését sürgette. Vaszkó Endre dr. volt törvényzéki elnök záróbeszédében a felvidéki magyarság sanyaru helyzetét tárta a hallgatóság elé.

Rádió- és alkatrészek, gramofon és alkatrészek gyári árban. Nagy javítóműhely. Gyermekekocsik és világhírű The Whitworth-kerékpárok, sülyeszűs Central-Bobbin varrógépek 10 évi jótállással kedvező részletre.

LÁNG IMRE, mérnök, Budapest, Teréz-körút 3/n. sz.

Kérjen árjegyzéket, csak írja meg miről.

Nyolc-tízezer mezőgazdasági munkás jut kenyérhez télvíz idején.

Három-négy millió pengő munkabér jut a földmunkásoknak.

A földmivelésügyi tárca költségvetése alkalmával a képviselőház elfogadta Hegedűs Kálmán képviselőnek azt az indítványát, hogy a mezőgazdasági és földmunkások érdekében miniszterközi értekezletet hívjanak össze és állapítsák meg, hogy milyen intézkedések szükségesek a mezőgazdasági és földmunkások gazdasági, társadalmi, kulturális és erkölcsi támogatására. Mayer János földmivelésügyi miniszter ennek a határozatnak az alapján nagyarányú akciót indított, hogy a mezőgazdasági munkások a téli és a tavasz előtti hónapokban megfelelő foglalkozáshoz jussanak. Elsősorban összehívta a miniszterközi értekezletet, melyet Mayer Károly, a földmivelésügyi miniszterhelyettes vezetett és ismertette a mezőgazdasági munkások nehéz helyzetét. Javasolta, hogy elsősorban a legszükségesebb teendőkről tárgyaljanak, amelyek azonnali segítséget nyújtanak a mezőgazdasági és földmunkásoknak.

A miniszterközi értekezleten az a vélemény alakult ki, hogy a télvíz idején és a tavaszi gazdasági munkák megkezdéséig megfelelő munkaalkalmat kell teremteni. Elsősorban a földmivelésügyi tárca keretében egyrészt a vízszabályozási munkálatokra, másrészt a vizitársulatok árammentesítő munkálataira gondoltak, továbbá a kereskedelmi tárca keretében olyan utépítési munkálatokra, amelyeknél a munkálatok költségeinek legnagyobb részét a munkások munkabérére teszi ki. Ezeket a munkálatokat késő őszig

lehet folytatni és kora tavasszal újból megkezdhetők.

A miniszterközi értekezleten kijelölték azokat a munkálatokat, amelyek a tervei készen vannak és amelyekre megfelelő pénz is áll rendelkezésre. A kereskedelmi és földmivelésügyi minisztérium illetékes osztályai legközelebb javaslatot terjesztenek elő azokról a munkálatokról, amelyek tervei már készen vannak s csak anyagi fedezetről kell gondoskodni. Az azonnal megindítható munkálatok körülbelül nyolc-tízezer munkásnak nyújtanak a tavasz beálltáig munkaalkalmat és mintegy három-négy millió pengőt tesz ki az összeg, amely teljes egészében mint munkabér jut a mezőgazdasági és földmunkások részére.

Mayer János földmivelésügyi miniszter utasította az illetékes osztályokat, hogy a már készen lévő tervek mellett dolgozzák ki sürgősen a további terveket is, amelyek újabb munkaalkalmat nyújtanak a földmunkásoknak. Felmerült az a kérdés is, hogy a társulati munkákat nagyobb arányban hajthatnák végre, ha a vizitársulatokat az eddiginél kedvezőbb feltételek mellett kaphatnának kölcsönt. A miniszterközi bizottság a pénzügyminiszternek javaslatot fog tenni, hogy a társulatok bizonyos kedvezményt kapjanak és a kedvező feltételű kölcsönöket elsősorban a munkások foglalkoztatása szempontjából használhassák fel. A jövő héten az ország több részében megindulnak azok a földmunkák, úgy hogy ezer és ezer család jut kenyérhez.

Cserszegtomaj község, ahol nem lehet kufat furni és ahol súlyos bajok között színlődik a falu népe...

Cserszegtomaj, december.

A szürke ég észrevétlenül olvad egybe a láthatáron a szürke Balatonnal. Csak valami keskeny, kékes csík jelzi a somogyi partot: a Balaton szomorú őszi képek egyhangúságát csupán a csendesen mozgó halászbárkák, a nádas rőt-barna színe és a tópart mellett húzódozó szántóföldek élénk zöld őszi vetésel tarkítják ugy-ahogy...

Csendes, szomorú és hallgatag a Balaton...

Szomorúak és hallgatagok a falvak is, itt körül a tó partján, a zalai dombokon, a vöröses, sárgás, barnás szőlők között, ahol a házak nem utcabosszat egymás mellett jelzik a falut, hanem szétszórtan, megbújva a fák, a szőlők és a kanyargó utak és ösvények között.

Ilyenformán terül el Keszthely felett, szélesen és élnyúlón Cserszegtomaj község is, 11 km-es hosszú területen: gyümölcsösök, szőlők, utak és apró, fehérre meszelt kis házak, melyeknek a kéményéből felfé száll fel a vasárnapi ebéd tüzeinek az éggel egybeolvadó keskeny füstje...

Itt állunk az új cserszegtomaji iskola frissen vakolt épülete előtt. Mészre előttünk beláthatatlanul és ismeretlen titkokat sejtve terül el, mint végtelen tenger, a Balaton. A körülöttünk lassu komolysággal, a Faluszövetség gyűlésére gyülekező gazdák szeme hasonlóképpen merül el a távoli kődös vizek homályába. Talán így keresik, kutatják máskor is a mának szomorú, bajokkal, küzdelmekkel és nyomorúsággal telt napjaiban, a jövő ismeretlen mélységeiben az első, biztató, megkönnyebbülést, örömet és boldogságot jelentő napsugarat.

Mert a cserszegtomaji, modernül gazdálkodó, elsőrangú szőlőt termelő gazdák és hegyközségi lakosok életében a mai válságos gazdasági idők minden nyomorúsága mellett éltettedekre visszanyúló mulasztások és bajok terhelik a multat és teszik elviselhetetlenné és kétségbeesítővé az amúgy is kínzó dással telt napokat. S a Faluszövetség gyűlése után, — amelyen az itt évek óta működő fiókszövetség új tisztikarát választjuk meg, — bizalmasabban és bátrabban megnyilatkoznak

az emberek, kitérülnek az egyszerű falusi szívek és panasz, panasz vegyül halomra az egyszerű iskolaterem meghítt barátságos melegében...

A közigazgatási csodabogár.

— Mintha az Isten sohasem mosolyogna ránk, — mondja László Ferenc községi bíró, derék, értelmes vezetőgazda a cserszegi szőlők világában — kezdve a községi élettől a legszegényebb mindennapi betevő falatjáig, minden csak baj és nyomorúság! Itt van mindjárt a mi községi életünk, amely annyi keserűséget okozott nekünk.

S a meginduló száradatból lassan kibontakozik egy, az országban teljesen egyedülálló, furecs és sokatlan községi közigazgatás képe. A közeli Keszthely nagyközség ugyanis semmiképpen sem akarja Cserszegtomajt kiengedni érdekköréből, azelőtt oda is volt csatolva és csak újabban vált ki, mint önálló kisközség. A legújabb egyezség szerint Cserszegtomaj közigazgatási ügyeinek ellátása céljából Keszthellyel szövetkezik. Cserszegtomaj jegyzői teendőit Keszthely főjegyzője és adóügyi jegyzője végzik, Cserszegtomaj anyakönyvi ügyeit a keszthelyi főjegyző, mint anyakönyvvezető látja el. Szerveztek egy új segédjegyzőt és egy új irnoki állást, ezeket az állásokat a két község képviselőtestülete Keszthelyen tartandó közös ülésen tölti be. A szervezendő két új állás után járó összes illetményeket Cserszegtomaj fedezi, ezenkívül fizeti Keszthelynek az irodahelyiség bérét, fűtésről, világításról gondoskodik és megtéríti az irodaszerek árát.

Önálló község és mégsem önálló község így, e közigazgatási csodabogár mellett Cserszegtomaj. E községi terhekkel éppen úgy tudna saját határait között is önálló életet élni, de hát így kellett határozni!

Nincs ivóvíz!

— Nem ez volna a legnagyobb baj, — fizti tovább a szót Horváth Jenő vincellériskolát végzett szőlősgazda — hanem a víz!!

Erre aztán megindul a panaszok áradata, amiről mindenki tud mondani valamit. Az 1500 kat. hold területen szétterülő községben ugyanis sem ázott, sem furt kutakból vízet nyerni nem lehet, mert a talaj vízetátrészőt dolomit, mely repedezett-ségéről fogva átértesztli és nagy mélységéig elnyeli a felületére jutó vizet. A helyzet ma tehát az, hogy *ivóvizet több kilométer távolságról kell a lakosoknak hordani, az állatok itatása pedig úgy történik, hogy földbeásott gödrökben fogják fel az esővizet és ebből a vízből itatják az állatokat.* Nagy szárazság esetén azonban ez is lehetetlen s a szomjúságtól kínzott állatok leromolva, elcsigázva vergődnek a nyári nagy melegekben.

Ha még tekintetbe vesszük, hogy nyáron a permetezéshez mennyi vizet kellene felhasználni a gazdáknak, kibontakozik előttünk egy tarthatatlan, gazdaságilag és egészségügyileg hihetetlenül káros állapot, amely immár itt mindazóta tart, mióta a szőlővidékek emberek laknak. És soha nem történt ennek orvoslása érdekében semmi, de semmi...

Pedig lehetne ezen az áldatlan vízhiányon segíteni. A község derék vezetősége, *Dér Dezső* főjegyző és *Buday Gyula* tanítóval az élen, már évek óta dolgozik azon, hogy az egyetlen megoldást nyélbe fűssék. Ez pedig: *vízvezeték létesítése*, amely a község felett, 3 km. távolságra levő bővíző *gombaháti és kigyóvári* kutakból zárt csővezetékben hozná le a vizet a község központjára, ahonnan majd idők folyamán ki lehetne építeni az egész községet behálózó esőhálózatot. A földművelésügyi minisztérium sietett először segítségükre, a miniszter rendeletére *Maros Imre* kiváló főgeológus vizsgálta meg a tervet és adott kimerítő szakvéleményt. Most a népjóléti minisztertől várnak további segítséget: a vízvezeték létesítésének műszaki tervezetét és költségvetését kéri díjmentesen a népjóléti minisztertől, hogy a terhek tekintetében tisztán lássanak. Mert a csereszlegiek természetesen saját erejükből akarják felépíteni a vízvezetékét, *nem is merik remélni, hogy a mai protekciós világban az államtól az ő kis községük anyagi segítségét kapna.*

Tizenhat pengős közmunkaváltás, alacsony borárak és drága hitel.

— Még a földreformnál is kismennyiztek minket, — szólal meg az egyik gazda. — A Fesztetich-uradalomból kaptunk rétet és földeket. A községnek ninesen letelezője, a földreformos legelő azonban az év javarészeben víz alatt van, a kiosztott földek pedig tözeges és nádas részek, amelyeken gazdálkodni egyenesen lehetetlen. *Az emberek egymásután adják vissza a földeket, amelyek azonkívül nem is a község határában, hanem messze, Hévízen túl, Sármenték mellett 13 km. nyíre vannak.*

És folyik a panaszok áradata tovább. Különösen a *köz-munkaváltás fájl nagyon az embereknek.* Fogatonként 16 pengőt kell fizetniük e címen (még két nyomorult tehén után is, mivel itt sok gazda fejőstehentét használja igazásra) a közmunkaváltás nagy része a vármegyeházára megy utépitésre. Csereszlegomaj határában azonban kb. 30—40 km. ut van, mivel ezek azonban mind községek, a *köz-munkaváltásra befizetett összegekből utépitésre a csereszlegiek egy árva fillért sem*

K Ö Z E L E D I K
KARÁCSONY
AJÁNDÉKOZZON
hangszert!

Kérje ingyenes kőárjegyzékünket!

MEINEL & HEROLD
Hangszorgár, Budapest IX/462. Ü 151-ut 19.

kapnak, utjaik ellenben feneketlen sártengerben merülnek el. Igen szenvedik az *alacsony borárakat*. Ilyen elsőrangú szőlőtermelő helyen, ahol különben is a téli fagykarak és egyéb természeti csapások után kevés volt a termés, régebben a kis házak kilinesét egymásnak adták át a szüret utáni időben a borkereskedők; — ma kénytelen a szőlősgazda borral telt hordóival faluról-falura házalni a korcsmárosoknál. Ha állatenyésztésük volna! De nincs legelő és így tehénállományuk igen gyenge. Szerencsére, hogy a közeli Keszthely piacain a kevés tejet, baromfit, tojást elég jó áron tudják értékesíteni. A legelő hiánya miatt azonban még saját maguknak sem tudnak sertést tartani. Baj a drága hitel is. A 16—18 százalékos kamat mellett még elsőhelyen való betéblázásra és váltóra sem kapnak a közeli takarékokban és bankokban pénzt.

— *Tiszta meztelenre vették titeket le a gazdát* — mondja busan *Magyarósy György*. Szavaira igent bólintanak a csüggedt fejek.

... Lassanként ránk borul az est, az iskola ablakain keresztül már csak a völgyben lent, Keszthely lámpái pislognak. A sötétség árnyai húzódnak be a házak, udvarok és a sejtelenen imbolygó fák közé. Petróleumlámpa körül elő valahonnan a tanítói pulpításra és embereink közelebb jönnek az asztalhoz, összébbhúzódnak, érzik azt, hogy nem hiába panaszkodnak. A petróleumlámpa kormozva füstölög, gyenge fénye csak az összeboruló magyarok gondszántotta arcát, a munkától kerges kezeket, a becsületet, jószándéku vonásokat világítja meg. A lámpa pislákoló fényénél azonban jobban világítanak és tüzelnek a szemek, amelyekből a látószemű ember a keserű szavak mellett is megérez az ígéretet, a reményt és a bizakodást.

— *Pedig minden támogatást megérdemel ez a nép* — szólal meg most *Dér Rezső*, a fiatal lelkes jegyző. — Becsületes, értelmes, — önálló ítélőképességgel rendelkezik. Adóért nem történt itt még soha végrehajtás, rendszeren fizetnek s még a mai nehéz időkben is az esedékes adók 90 százalékát már befizették, ami egyenesen csodaszamba megy most a falvakban.

Saját erejükből két kápolnát építettek a község területén. A felnöttek a *Faluszövetségben*, az ifjuság pedig az *Ifjusági Egyesület* kereténél között éli társadalmi és kulturális életét; népkönyvtárak, rádiójuk van, népházat terveznek és becsüle-

A Magyarországon tanulmányuton volt német cseregazdáiifjak csoportja.

tes ösztönözéssel bíznak a község két derék vezetőjében, *Dér Rezső jegyző és Buday Ferenc tanító* mellett, ott állanak mindenkoron, ha azok a község fejlődése érdekében újabb és újabb mozgalmakat kezdeményeznek. Legjellemzőbb a nép összetartására és a közelet iránt érzett érdeklődésére, hogy *most a megyei választásokon 630 szavazóköteles gazda közül 500-nál több szavazott le.*

Most a Faluszövetség központjától várják panaszait a közbenjárást, kéréseikben a támogatást s a Faluszövetség — reméljük — nem hagyja magukra a csereszegtomaji gazdákat, a maguk sok bajával és keserűségével egyetemben.

Késő este van már, amikor az emberek oszladozni kezdenek. Barátságos, sokatigéző kézfogás, s a sötétségben himbálózó kivilágosított fény mellett tűnnek el az emberek a kis, keményre taposott, kerítések alatti ösvényekben. Mint kis szentjánosbogárkák, úgy imbolyognak a lámpások a házak és kerítések között, míg végre teljesen elenyésznek.

A magyar jövő, — az igazi magyar kultúra kis szentjánosbogárkái. . .

Radnóti István.

Magyar gazdaiifjak német földön.

Súlyos nehézségekkel küzd a magyar mezőgazdasági termelés. Más országokban sem rózsásabb a gazda helyzete. Ilyen körülmények között nagy előnyt jelent egy fejlett mezőgazdasággal bíró ország viszonyait megismerni és látni azokat az eszközöket, melyekkel ott a bajok ellen védekeznek.

Magyarország nemcsak területének nagy részét veszítette el, hanem azokról a piacokról is kiszorult, ahol azelőtt a magyar föld termékét versenytárs nélkül tudta értékesíteni. Ma azonban a magyar gazdának a csonkaország határán túl már versenyezni kell a világ többi termelőivel.

A magyar kormány és a gazdatársadalom érdekében működő szervezetek mindent elkövetnek, hogy a magyar gazdatársadalmat a változott viszonyoknak megfelelően felvértezzék. A *Magyar Gazdaszövetség* is erre törekszik, midőn *hat év óta magyar gazdaiifjakat helyez el németországi földmives családoknál cserébe, hogy ott gyakorlati uton ismerjék meg a mezőgazdasági haladás eszközeit.* A magyar gazdaiifjak évente a tavaszi munkák kezdetétől az őszi betakarításig tartózkodnak Németországban. Beszélési helyükön pedig, mint a német földmives családok tagjai, részt vesznek az előforduló gazdasági munkákban. A magyar szülőkhöz német gazdaiifjak jönnek erre az időre, akiknek itt alkalmuk nyílik megismerni a trianoni béke súlya alatt görnyedő, de a jobb jövőben rendületlen hittel bízó magyar nemzetet.

Azt a hat hónapot, amelyet a magyar gazdacseréifjak Németországban töltenek, komoly tapasztalatok gyűjtésére használják fel. Az elmúlt hat év alatt *több, mint félezer magyar gazdaiifju ismerte meg a német gazdák páratlan szorgalmát és szaktudását.* A Németországot járt magyar gazdaiifjak visszatérésük után példaadásukkal ifjú gazdaiifjaiknak irányt mutatnak. Haladnívágásukkal a ma-

gyar szövetkezeti intézményeknek és gazdaszervezeteknek hasznos tagjai lesznek.

A magyar gazdaiifjak ősszel, midőn visszatérnek Németországból, tanulmányutat tesznek és ez alkalommal *Berlin, Halle és Leipzig* német városokat is felkeresték. Hasonlóképpen tanulmányutal fejezik be a Magyarországról hazatérő német gazdaiifjak is hat hónapi ittlétüket. Tanulmányutjuk során *Budapest főváros* nevezetességein kívül megtekintik a *mezőhegyesi, kishéri és bábolnai ménesbirtokokat*, Szegeden pedig a *paprikakészítési eljárás* tanulmányozzák.

A csereakciónak már figyelemreméltó hatásai mutatkoznak, mert a különböző mezőgazdasági kiállításokon szereplő volt cseréifjak mindenütt elismerést aratnak.

Mezőssy Béla volt minisztert elítélték a földmivélésügyi miniszterium tisztviselő karának megrágalmazása miatt.

Még a nyár elején *Mezőssy Béla* volt földmivélésügyi miniszter a *Magyarország* című lapban *Gazdagondok* címen sorozatos támadást intézett a földmivélésügyi miniszterium ellen. A volt miniszter cikkében nemcsak a földmivélésügyi miniszterium jelenlegi vezetőinek eljárását bírálta, hanem a miniszterium egész tisztviselő karáról is súlyos kritikát mondott. A cikk miatt eljárás indult Mezőssy Béla ellen.

Mezőssy Bélát november 16-án vonta felelősségre a budapesti büntetőtörvényszék *Tőrekny-tanácsa*. A vádat *Lindmayer Béla* dr. királyi ügyész képviselte, Mezőssy Bélát *Simonyi Lajos* dr. ügyvéd védte. A földmivélésügyi miniszterium részéről *Prónay György* báró államtitkár jelent meg a tárgyaláson. A cikk ismertetése után Mezőssy Béla dr. kijelentette, hogy nem érzi magát bűnösnek, a földmivélésügyi miniszterium tisztviselői karát nem akarta megsérteni. Ezután *Lindmayer Béla* dr. királyi ügyész javaslatára a törvényszék meghallgatta *Prónay György* báró államtitkár nyilatkozatát.

— Üccellenciája — mondotta az államtitkár — bizonyos körülményekben téved. Téved elsősorban abban, hogy úgy állítja be a földmivélésügyi miniszterium fagykarakodóját, mintha az két hónapot késett volna. Ez év márciusában Miskolcra utaztam. Hatvántól Miskolcig a vidék hóval volt fedve. Amikor másnap visszatértem, láttam, hogy a hótakaró eltűnt s lehetett látni, hogy a fagyok nagy kárt okoztak. Meg kell tehát állapítanom, hogy nem március elején, hanem csak március 16-án vettük a kárt észre. Rögönt láttuk, hogy itt nagy bajok vannak. Erre nyomban utasítottuk a gazdasági felügyelőségeket, hogy a fagykárokról haladéktalanul tegyenek jelentést. A jelentések után a szükséges intézkedések megindultak és *Mayer János* földmivélésügyi miniszter önmagyméltósága a kársújtotta vidékeket ellátta vetőmaggal. Adott viszonyok között igen gyorsan kellett intézkedni és merem állítani, hogy az összes szükséges intézkedések meg is történtek.

— A vádlott ur üccellenciája azt mondja, hogy ő támatta Schandl államtitkárt és támadott engem is. Elismerem, hogy támadt, mire én felszólítottam, hogy adja elő adatait, azonban Mezőssy üccellenciája azt válaszolta, hogy majd előadja, ha jönnek látja. Várom még mindig, hogy előadja adatait s majd ha előadja, szembe állunk egymással. *De rágalmazni olyan tisztviselőket, akiknek legnagyobb részét ő nevezte ki, a tisztviselőkről azt állítani, hogy nem becsületesek, ezt megteheti egy negyed-ötöd rangú vidéki újságíró, aki ebből él, de nem teheti meg Magyarország nyugalmazott minisztere.* Tessék azt mondani, hogy ez, vagy az tisztességtelen, vagy megvesztegethető volt, de az egész tisztikart olyan színbe állítani az ország elé, hogy nem becsületesek a végén azt állítani, hogy az csupán tollhiba volt, nem méltó Magyarország nyugalmazott miniszteréhez.

Ezután *Lindmayer Béla* dr. királyi ügyész vádbeszédében a vádlott szigorú megbüntetését kérte. A védő meghallgatása után a bíróság visszavonult ítélethozatalra és mintegy fél órai tanácskozás után kihirdette az ítéletet. Az ítélet szerint a törvényszék Mezőssy Bélát *bűnösnek mondotta ki sajtó útján elkövetett rágalmazás vétségében és ezért kétezer pengő pénzbüntetésre ítélte és kötelezte a felmerült ügyvédi költségek viselésére is.* Az ítélet ellen Mezőssy Béla fellebbezést jelentett be.

A „RÁDIÓS GAZDASÁGI ELŐADÁSOK“

1929. évi I. félévének A. és B. sorozata
csinos kivitelű kötetben

darabonként 2 pengős árban kapható a „Vasárnap“
kiadóhivatalánál.

A Faluszövetség igazgatóválasztmányi ülése. Téli munkaprogram a falvak támogatására és megszervezésére. — A gazdatitkári intézmény kiépítése.

A Faluszövetség november hó 28-án, csütörtök délután tartotta rendes igazgatóválasztmányi ülését a választmányi tagok nagyszámú részvétele mellett. Az ülésen megjelentek: Schandl Károly dr. ny. államtitkár, a Szövetség társelnöke, Szabó Sándor dr., Marschall Ferenc dr., Csizmadia András, Éhn Kálmán, F. Szabó Géza, Bödő János, Örfly Imre, Erdő-Harrach Tihámér, Steuer György, Rubinek István országyűlési képviselők; Balogh Elemér, a Hangya vezérigazgatója, Meskó Pál, a Hangya igazgatója, Grabovszky Miklós min. tanácsos, Koncez János dr., a Jegyző Egyesület elnöke, Dobos Gábor, a Jegyző Árvaház Egyesület elnöke, Tóth József államtitkár, Kaán Károly ny. földmiv. államtitkár, Paikert Alajos, a Mezőgazdasági Múzeum igazgatója, Ormándy János kamarai igazgató, Németh József ny. min. tanácsos, Bodor Ántal dr. egy. magántanár, Földes Géza ny. polg. isk. igazgató, Plósz István, Forgács Miklós v. képviselők, Weis István min. tanácsos, a Faluszövetség ügyvezető igazgatója, Jakabházy János dr. jogtanácsos és Nagy Sándor igazgató.

Schandl Károly ny. államtitkár meleg szavakkal emlékezett meg a Faluszövetség elnökéről, Mayer János földmívelésügyi miniszterről, aki a napokban töltötte be miniszterségének ötödik esztendejét. Vázolta azt az önzetlen és küzdelmes tevékenységet, amelyet Mayer János, mint a Faluszövetség elnöke hosszú éveken keresztül, nehéz időkben a falusi földmiv. népi érdekeinek képviselőjeként és támogatásában végzett. Javaslataira az igazgatóválasztmány egyhangulag igaz örömmel üdvözölte Mayer János minisztert az évforduló alkalmából.

Ezután Weis István ügyvezető igazgató a Szövetség költségvetésének, a számvizsgáló bizottság jelentésének előterjesztése után hosszasan vázolta a Faluszövetség

téli munkaprogramját, amely a mai nehéz, válságos időkben a termelési és értékesítési nehézségek között vergődő falusi földmivestársadalom terheinek enyhítését, gazdasági, kulturális és szociális istápolását igyekszik a Faluszövetség rendelkezésére álló eszközökkel szolgálni. Ma, amikor megnehezült az idők járása a magyar falvak felett, a Faluszövetség munkájának is sokkal erőteljesebbnek és hatékonyabbnak kell lennie, hogy tényleg segítő kezet tudjon nyújtani az elhagyott falvak szinylódó népének. A Faluszövetség fokozott erővel törekszik arra, hogy a magyar falvaknak kézzelfogható támogatást nyújthasson, az egész vonalon kiépítse a földmivestársadalom szervezeteit, kulturális színvonalát emelje, munkáját és gazdálkodását jövedelmezőbbé tegye, továbbá a falu szegénységének és munkásrétegének megélhetését megkönnyítse. A Faluszövetség e széleskörű munkájában számít a többi agrár-intézmények, a gazdasági egyesületek, kamarák és szövetségi központok teljes támogatására, akikkel közöltve igyekszik kitűzött céljai megvalósításán munkálkodni.

Az ügyvezetői igazgatói jelentéssel kapcsolatban Grabovszky Miklós miniszteri tanácsos a gazdatitkári intézmény jelentőségét és hivatását méltatta. Minden kormányzati és társadalmi, a falu fejlesztését célzó intézkedés és mozgalom meddő és siker nélküli, ha kint a faluban nincs egy szerv, amely azokat igyekszik a falusi gazdaság körében népszerűsíteni és valóra váltani. A gazdatitkári intézmény megvalósítása a Faluszövetségből kell, hogy kiinduljon, ezért a gazdatitkári állások megszerzésére vonatkozó első lépéseket a Faluszövetségnek kell megtenni.

Csizmadia András és Plósz István felszólalásaival ért véget az igazgatóválasztmányi ülés.

Foglalkozni kell a mezőgazdasági munkások nehéz helyzetével.

Nemsokára szerződnek a mezőgazdasági munkások, a summások. Ezek a szegény családok, akik kénytelenek messze földre elmenni a kenyér után. Más nem tehetnek, mert apró kis szalagszerű földjeiken nem igen tudnak megélni. Hát vállalják a munkát, ott, ahol kapják. Szorgalmas, derék, becsületes, istenfélő népség, amely napkeltétől vakulásig dolgozik, mint a jó ló, hogy megkeresse mindazt, amire télvíz idején otthon a családnak szüksége van. Mert

hála Isten, ez bőven van. A gyermek a mezőgazdasági munkásnál valóban Isten áldása. Nem félnek tőle, mert csakhamar kenyérkereső lesz belőle.

A napokban künn jártunk közöttük, Mezőkövesd környékén. Ez a summások hazája. Lehetnek vagy négy-öt ezren ezek a kis napszámos emberek, akiknek minden vagyonuk a szegényes házacská, esetleg egy hold földecske. A városka piacterein s utcáin álldogálnak egész nap s vár-

Lópokrócok!

Még a legolcsóbbért is jótállok!

Meg nem felelőért a pénzt visszaadom.

1 pár gazdasági lópokróc 116x179 nagyságban, sima szürke, színes csikokkal ... P 16:50

1 pár ugyanaz, de 128x182 nagyságban ... 20:50

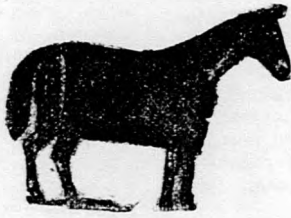
1 pár kiváló vastag, sötétbarna alap, élénk díszes bordírral, 118x175 nagyságban, a legnagyobb strapára alkalmas ... 22:—

1 pár ugyanaz, de 128x185 nagyságban ... 26:—

1 pár bolgár lótakaró 132x190 nagyságban, ujnyi vastag, sötétszürke, szép kék csikokkal ... 37:50

1 pár legkiválóbb Montán (bánya) lótakaró szürke alapon két bordírral, 132x190 nagyságban ... 46:50

Vidékre bérmentve utánvétellel küld, ha megrendeléskor e lapra hivatkozik

SZÖTS

VII., Rákóczi-ut 10.

(Sip-utca sarkán)

Cimre nagyon ügyelni!

Embereknek való meleg takarók.

Kitűnő minőségű, puha, meleg zebratakaró 120x180 nagyságban darabja ... P 6.80

Kiváló finom teveször-takaró 130x180 nagyságban ... 25 —

140x193 nagyságban ... 30. —

Ugyanilyen színű utánzat, de szintén finom, puha és meleg 130x180 nagyságban ... 12. —

Vidékre bérmentve utánvétellel küld, ha megrendeléskor e lapra hivatkozik

A most felavatott zalaszentlőrinci népház.

ják a jó szerencsét, amely egyre késik. S amint a beavatott emberek mondogatják, így megy ez egész télen. Hogy azután miből élnek majd meg, azt még maguk sem tudják, mert az a háromszáz pengőt érő esés, amit hat hónap alatt megkerestek, az már így karácsony táján fogytán van.

Teljes számmal itthon vannak s lesik az új szerződéseket. Csak panasz járja, ha közéjük megyünk. Panasz-kodnak, mert az uradalmak nagyon alacsony bért kínálnak. Pedig lassanként már itt az ideje a szerződésnek. Aki most nem jut állandó munkához, az nézheti nyáron az eget.

Mindennap dobolják a falukban. Jönnek a „bandavezérek” is, de a szegénység még mindig huzódik. Számít így is, számít úgy is, s csakhamar rájön, hogy a felkínált bérek mellett egész háznépével nem keres annyit, amiből megélhet.

Keseregnek a summások, hogy az idén ráfizettek, mert mire hazahozták azt a kis eséséget, már alig volt valami ára. Sok helyen meg az uradalom, vágy bérlők mentek tönkre s így odaveszett az egész évi kereset. Most pereskednek, hogy visszakapják legalább a veszett fejsze nyelét.

Épp azért valami rendszert kellene behozni. Ez pedig nem más, mint szigorúan betartani a már érvényben lévő szerződötési intézkedéseket, amely szerint az uradalmak elsősorban a járás területén lévő községek mezőgazdasági munkásait szerződtessek s ha már mind ellátták magukat, akkor jöhet a vármegye s végül az idegen megyék népsége. Ez a rendszer, míg egyrészt megakadályozná a helybeli munkanélküliséget, addig másrészt az uradalmak is állandó munkaerőt nyernének, akik odaszokva, lassanként az uradalom benső emberei lennének. De egyuttal megakadályozná azt a sok peres eljárást is, amely a mezőgazdasági év elmúltával az uradalmak és a mezőgazdasági munkások között felmerül.

Ma e téren visszasságok vannak, mert a legtöbb uradalom megbízott emberei nyakukba veszik az országot s addig jönnek-mennek, amíg a megkívánt számú munkástömeget meg nem találják. Hogy a mai nehéz gazdasági helyzetben a summások is drágábbak lettek, nem lehet csodálni!

Elismerjük, hogy az uradalmak helyzete sem rózsás, még a nagyok is nagy gonddal küzdenek, de le kell szögezünk azt is, hogy tudásunk szerint vannak olyanok is, akik nagyon kihasználják a szegénység megszorult helyzetét.

Már most, a szerződötések ideje közeledtével, az uradalmak figyelmét felhívjuk arra, hogy munkásszerződötéseik alkalmával ne helyezkedjenek a rideg, szív nélküli

számításra, hanem egy kis szeretettel s megértéssel emberhez méltó szerződésel segítsék nemzetünk értékes elemét, a mezőgazdasági munkásságot abban, hogy tisztességes kenyeret tudjon keresni.

De ugyanakkor figyelmeztető szavainkat elküldjük a summások számára is, hogy ne fessítsék a hurt addig, amíg elszakad. Mert az uradalmak fizetőképességének is van határa. Ne álljanak elő tehát túlkövetelésekkel, mert ez még a vékony szelet kenyeret sem biztosítja. Pedig jobb ma egy veréb, mint holnap egy bizonytalan tuzok. Kölsönös megértés mindkét részről s a megoldás adva van, amely nem más, mint tisztességes szerződés és becsületes munka.

A nagyszámu mezőgazdasági munkásság helyzetét napról-napra jobban megnehezíti a technika előrehaladása, amiért is ajánlatos, hogy az ipari életben helyezkedjenek el azok, akik a mezőgazdaság terén megélhetésüket már nem találják meg.

A mezőgazdasági munkások helyzete a legsürgösebb kérdés, amelynek megoldásától sok minden függ. E problémával tehát foglalkozni kell.

Épp ezért örömmel üdvözljük Mayer János földművelésügyi miniszter elhatározását, amely a tél folyamán állami szükségmunkák megteremtésével akarja tisztességes kenyérhez s megélhetéshez juttatni a magyar föld robotosait.

Mert a mezőgazdasági munkásválság megszüntetése visszaadja újra a nemzet számára azokat, akik az élet könyörtelen harcában már-már elesnek.

Kanizsai Lajos.

MI HIR A POLITIKÁBAN?

A képviselőház ülése.

A képviselőház november hó 26-iki, keddi ülésén Östör József és társainak a Balaton természeti szépségeinek védelmére szóló indítványát tárgyalta. Östör József nagyhatású beszédében arra szólította fel a kormányt, hogy záros határidőn belül törvényhozási intézkedéseket terjesszen elő, addig pedig, amíg az új törvény életbelép, hatáskörében kövessen el minden lehetőt a rombolás megakadályozására és vizsgálja meg, hogy a budaacsonyi bazaltbányászás nem ment-e túl a megengedett határon? A Budaacsonyi pusztítása nem privát ügye a tulajdonosnak, vagy a bérlőknek. Ebben a kérdésben a bányász-társasággal és az érdekeltekkel a legbátrabban fel kell lépni a kormánynak, mert mögötte áll az egész nemzet. Erdő-Harrach Béla hasonló értelemben szólalt fel és azt kívánta, hogy a törvény szava vessen gátat ennek az üzleti tombolásnak, hogy ne lehessen csontítani természeti szépségeinket. Jánossy Gábor felszólalása után Gaul Gaszton annak a meggyőződésének adott kifejezést, hogy a balatoni hegységnek és természeti szépségeinek pusztítása olyan kulturbotrány, amelyet öntudatosan és jól kormányzott országokban elképzelni se lehet. Azt kívánja, adjanak a kormánynak klsajáritási jogot, melynek segítségével az állam, megfelelő ellenértékért, megválthatja a magántulajdont. De hangsúlyozza, hogy csakis abban az esetben szabad hozzányulni a magántulajdonhoz, ha megtörténik a kártalanítás.

Mayer János földművelésügyi miniszter kijelentette, hogy mindent el fog követni, hogy a budaacsonyi rombolásokat megakadályozza. A készülő erdőtüretyben kívánják megoldani ezt a kérdést is. Addig azonban a kétoldali szerződésbe nem lehet beavatkozni.

Ezután Östör József emelkedett szólásra és Guiliiano Balbino olasz minisztert, aki a Ház karzatán megjelent, meleg szavakkal köszöntötte. A képviselők helyükről föllálva, hosszantartó ünneplésben részesítették a minisztert, aki helyéről felállva, kézfelemeléssel köszöntö meg az üdvözlést. A szociáldemokraták ellentüntetését valósággal elsöpörte a Ház tagjainak lelkes éljenzése.

Végül néhány mentelmi ügy letárgyalása után, a Ház ülését bizonytalan időre elnapolták.

A felsőház bizottsági ülése.

A felsőház különböző bizottságai az elmúlt héten a korlátozott felelősségi társaságról és a csendestársaságról, a közjegyzők nyugdíjintézetéről, a közhasználati járómű-vállalatokról, a természettudományok fejlesztéséről, az elemi iskolai beíratási díjak szabályozásáról szóló törvényjavaslatokat tárgyalták. A javaslatokat széleskörű vita után a bizottságok elfogadták.

A fővárosi törvényjavaslat.

A képviselőház közigazgatási bizottsága az elmúlt héten tovább folytatta a fővárosi törvényjavaslat részletes tárgya-át. A javaslaton több kisebb-nagyobb jelentőségű módosítást végeztek.

A kemecsei választókerület képviselője: Kállay Miklós dr. államtitkár.

A kemecsei választókerületben Kállay Miklós dr. államtitkárnak ellenjelöltje nem volt, ezért egyhangulag ő lett a kerület országgyűlési képviselője.

KÜLPOLITIKAI KRÓNIKA

Clemanceau halála.

November hó 25-én, a kora hajnali órákban meghalt a francia nemzet nagy államférfia: Clemanceau, nyolcvannyolc éves korában. Clemanceau 1841-ben született és középiskolai tanulmányai után orvostanhallgató lett. A francia császárság utolsó éveiben politikai magatartása miatt Amerikába kellett szökönie, ahol mint francia nyelvtanár tengődött és csak a császárság bukása után tért vissza Franciaországba, ahol polgármester lett. Mint félelmetes kormánybuktató tette ismertté nevét és ekkor, 1885-ben, kapta a „tigris” jelzőt, féktelen szenvedéllyel folytatott politikai harcaier. A túlzó nemzeti irány hive, majd vezére volt Clemanceau, aki 1906-ban belügyminiszter, majd még ugyanebben az évben miniszterelnök lett és mint ilyen, megalkotta az egyház és az állam szétválasztásáról szóló híres törvényt és megszilárdította a francia-angol barátságát. Három év múlva, az 1912-es elnökválasztásnál pedig, mint elnökjelölt bukott meg. A világháború idején mint lapszerkesztő, később mint hadügyminiszter a legkiméle-tenebb harc hirdetője volt, a végső győzelemre buzdítva népét, amely nem is maradt el. A fegyverszünet után: ért hatalma tetőpontjához, amikor ő diktálta a német, magyar és osztrák béke kegyetlen feltételeit. Az 1920. évi elnök-választás, amikor Deschanell tették meg elnökké, a legnagyobb csalódások egyikét jelentette Clemanceau számára, aki úgy látta, hogy nemzete méltatlanul fordult el tőle és azóta keserű visszavonultságban töltötte éveit vendéi bir-

A zalaszentlőrinci Faluszövetség tisztikara.

Középen Wellowszky Ernő tanító és Tóth István bíró, a helyi szövetség elnöke.

Hegedű, harmónium, tárogató, cimbalom, rádió, grammofon és az összes hangszerek, legjobbak csak itt a gyárban kaphatók.

Művésziessen javít!
Legjobb hurokat készít!
Hazánk egyedüli hangszergyára.

MOGYORÓSSY GYULA
m. kir. szabadalmazott hangszergyára
Budapest, VIII., Rákóczi-ut 71. szám.
Árjegyzék ingyen.

tokán. A magyarság a szörnyű trianoni igazságtalanság miatt mindig a legmélyebb keserőséggel gondolt reá. Temetése — kivánságához képest — a legnagyobb egyszerűséggel folyt le. Kopsorsóját álló helyzetben helyezték el, mert így akarta végrendeletében.

Durini di Monza gróf elbucszott Magyarországtól.

Durini di Monza gróf, aki hat éven át képviselte Budapestet Olaszországot, december hó 1-én bucuzzott el Magyarországtól és elutazott Délamerikába, ahová nagykövetté nevezték ki. Az olasz követ bucunyatkozatában többek közt a következőket mondta:

— Mielőtt távoznék, szívesen üdvözlémet akarom küldeni a magyar nemzetnek. Hat évet töltöttem itt, életem legszebb hat esztendejét. Annyi bizonyoságát kaptam itt a nagyrabecsülésnek és szeretetnek, hogy lehetetlen ezt meghatottság nélkül tudomásul venni. Legjobban meglepett azonban a magyar nép legszelebb rétegeinek személynem iránt megnyilvánult rokonszenve és szeretete. Az én működésem tulajdonképpen csak abból állt, hogy végrehajtottam Mussolini és Grandi utasításait. Olaszország mindig teljes erővel támogatta a magyar érdekeket. Legyenek meggyőződve, hogy így lesz a jövőben is, mert ha Mussolini egyszer szavát adja, akkor ki is tart mellette.

Kitört a nyílt harc a tótok és csehek között.

A tótok lapja, a Slovak, a következőket írta legutóbb:

„A tót néppárt becsületesen levonta a következményeket a Tuka-perből és kilépett a kormányból. A párt tudatában volt annak a kötelességének, hogy a harcot az autonómiaért tovább kell folytatni. Az új kormány megalakítására irányuló kísérletnél a tót néppárt azt a feltevést szabta a kormányhoz való csatlakozásának esetére, hogy a pittsburgi szerződést cikkelyezzék be a köztársaság alkotmányába. Követelését visszautasították és így a párt visszalépett a tárgyalásoktól. A prágai kormány eljárásával megmutatta, hogy a tótokkal nem törődik. A tótok a maguk erejére vannak utalva, mert minden jelszó, amely a cseh és tót testvériségre vonatkozik, rögtön elveszti erejét, ha a cseh tőkésék vagy a szocializmus hatalmi helyzete kerül szóba. A prágai szocialisták és kapitalisták keztyüt dobtak a tótoknak. A tótok felveszik a harcot, tekintet nélkül azokra a következményekre, amelyekkel ez a küzdelem a köztársaságra járhat. A mai nappal a tótok és csehek együttműködése végérvényesen megszűnt: a tótok az ellenzéki útjára tértek. Aki függetlenségi harcunknak útjába áll — végzi a cikk — azt elsöpörjük.”

Kétmillió német szabadult fel a megszállás alól.

November hó 30-án, szombaton éjfélkor egész Németországban nagy ünnepek kezdődtek a második rajnai zóna felszabadulása alkalmából. Valamennyi templomban megszólaltak a harangok és minden nagyobb városban éjfélüli ünnepeket tartottak. A rajnai tartományfőnök kiáltványt tett közzé, amelyben rámutatott arra, hogy kétmillió német állampolgár nyerte ismét vissza szabadságát. A tartományfőnök kiáltványa reméli, hogy rövidesen út a szabadság órája a harmadik rajnai zóna németjeire is.

MEZŐGAZDASÁG

ROVATVEZETŐ: SCHANDL JÓZSEF DR.

Hogyan kell malacot nevelni?

Irta: Kenessey Béla.

A sertésenyésztés egyik legkényesebb, egyúttal azonban a legfontosabb feladata is, egészséges, életrevaló malacoknak felnevelése.

Meggondolandó ugyanis, hogy egész sertésenyésztésünk rentabilitása (jövendelmessége) jóformán azon fordul meg, hogy fiatal állatainkat, — nevezetesen a szopós malacokat — hogyan neveltük, ápoltuk, gondoztuk és takarmányoztuk. Kétségen felül áll ugyanis, hogy míg az állattenyésztés többi ágazatában a fiatal állatok felnevelésénél nagy szerepe jut a szabad levegőn való folytonos mozgásnak, addig a sertésenyésztésben teljesen indokolatlanul a másfajta állatok fiataljainál szokásos felnevelési módszerek teljes ellentétjét és fordítottját követjük. Kérdem, mivel lehetne megindokolni ezt a homlokegyenest ellenkező felnevelési eljárást a sertéseknél? Kérdem, miért éppen a sertésenyésztés legyen az az állattenyésztési ág, ahol az általános állattenyésztési szabályok mellőzendők volna? Sem az egyikre, sem a másikra nem fogunk kellőleg megindokolt feleletet kapni, annál inkább sem, mert aki ezt az abszurdumot (lehetetlenséget) meg tudná indokolni, az bizonyítaná magáról, hogy a sertésenyésztés berkeiben járhatlan.

Az angolok régóta rájöttek arra, hogy a fiatal állatoknak a friss szabad levegőn való állandó mozgása olyan előnyös a szervezetre nézve, hogy azt a hasznot hajtó sertésenyésztés érdekében minden nehézség dacára keresztül kell vinni és meg kell oldani. Az angolok ebben odáig jutottak, hogy kint a szabadban, könnyen összetakolt kalibákban, kunyhókban, vagy felszerekből, hiányos tetőzet alatt fiasztatják a kocákat, hogy aztán azok ujszülött malacaikkal kellőképp kihasználhassák a friss szabad levegőt és a napsugár jótékony hatását.

A malacnevelés második nagyfontosságú szabálya a helyes és okszerű takarmányozás. Sok évi tapasztalatnak következménye, hogy a jó tenyésztők igyekeznek malacukat sokáig, néha tizenkét hétig is szoptatni, miután a koca tejeinek a fejlődést elősegítő hatását nem sikerült semmiféle más természetes vagy mesterséges takarmánnyal pótolni. Tudva azt, hogy a kocatejnek ilyen nagy jelentősége van, minden tenyésztőnek igyekeznie kell arra, hogy kocáinak okszerű takarmányozásával, azokat jó tejelő állapotban tartsa mindaddig, amíg a malacoknak erre szükségük van.

A malacok négy hézig lehetők csak szopjanak. Ettől kezdve lassanként kell hozzászoktatnunk azokhoz a takarmányokhoz, amelyet később kapnak.

Fiatal kis állatok takarmányát legcélszerűbb lefőlőzött tejjel, esetleg savóval elkverni. E két tejtermék hiányában nagy fehérjetartalmú takarmányok (soja, husliszt, stb.) közül az adott lehetőség szerint minél többfélét kell összekeverni és kis adagokkal kezdve, lassanként rászoktatni a malacokat.

A malacok legtermészetesebb takarmánya kétségen kívül az árpa, majd sorrendben a buza, tengeri, korpa, stb. A magvakat ajánlatos megdarálni. Nem szabad megfeledkezni alkalmilag egy-egy marok vagy lapát faszénnek adagolásáról sem. Ez a kis állatok gyomrát nagyon tisztítja! A csontképző takarmányótlékokról sem szabad sohasem megfeledkezni. Áll ez különösen mészszegegy takarmányok esetén.

Nagyon jót tesz a malacoknak a lóhere, majd lucerna legelő, de azért hármatos, vizes herét ne legeltessünk, mert a kis állatok meghülnek a vizes legelőn.

Befejezni kívánva nagyon sürített tanácsadásainkat,

ismételten és nyomatékosan figyelmeztetnünk kell a sertésenyésztő gazdákat, hogy amiként az embereknel is mindig a legnagyobb gondot kell fordítani a kis gyermek egészségére, nevelésére, fejlődésére, úgy az állattenyésztésben is természetesen a sertésenyésztésben is mindig szemünk előtt kell tartani azt, hogy csak egészséges kis élőlényekből válhatik erőteljes, szép, kifejezett példány.

A tyukok etetése.

Irta: Winkler János.

Nálunk a legtöbb udvarban a tyukoknak önmagukat kell eltartani. Már az igen jó hely, hol este, elülés előtt néhány marék szemet adnak a szárnyasoknak. Tavasszal és nyáron, mikor a természet maga teríti meg a baromfiak asztalát, még valahogyan el vannak az állatok, de ősszel és télen, de meg vedlés alatt is nagyon megsínylik ezt a mostoha tartásmódot. Ha azt akarjuk, hogy tyukjaink sokat tojjanak, akkor meg kell adni nekik a szükséges tápanyagokat, melyek a tojásképzéshez szükségesek.

Irányadónak vegyük, hogy egy db. 2 kg. testsúlyú tyuknak 5 deka *mageleségre* és 6—9 deka *lágyeleségre* van szüksége.

A mageleség lehet buza, árpa, hajdina, zab, tengeri, köles, cirokmag stb. A lágyeleség összekeverhető konyhahulladékból (ha nem nagyon fűszeres vagy paprikás), árpa-, tengeri-darából, rizstörlemeléből, malomsöpredékből, továbbá főtt burgonyából, főtt répából, főtt csicókából, káposzta- és salátalevelekből, nemkülönbön zöld, vagy száraz lucerna- és lóhere-levelekből.

Hogy miként készítsük el a lágyeleséget, arra szolgáljon mintául a következő keverék, mely a legtöbb háztartásban könnyen összeállítható. A tenyésztőnek van tíz tyukja. Etetnie kell tehát 50 deka mageleségen kívül mintegy 90 deka lágyeleséget. Tegyük fel, hogy rendelkezésére áll burgonya, korpa és könnyen hozzá tud jutni vágóhídi hulladékhhoz, pl. pacal, tüdő, vérhez. Össze fog tehát keverni 50 deka burgonyát, 20 deka korpát, 20 deka vágóhídi hulladékot. Burgonya helyett adhat répát, korpa helyett darát, vágóhídi hulladék helyett vásárolt huslisztet, hallisztet, vérlisztet.

Ha tyukjaink gazdag legelőre járhatnak ki (szérüskert, tarló-legelő) és elegendő zöldet is találnak, akkor a lágyeleség elhagyható, sőt a mageleség adagja is megkurtítható. Arról azonban, hogy tyukjaink jóllaknak-e, meg kell győződnünk este a begy megtapogatása által. Ha azt látjuk, hogy este a begy üres, akkor elülés előtt mageleséget kell még adnunk.

Tavasszal és nyáron át sok giliszta, bogár, hernyó stb. található a szabadban, melyek a baromfiak számára valóságos csemeget szolgáltatnak. Ha sok ilyen eleséget találnak a tyukfélék a legelőn, akkor a hushulladékok, husliszt, halliszt stb. etetését be is szüntethetjük egész addig, míg a természet terített asztalán az állati eleség el nem fogy és a tyukok reá nem szorulnak e tekintetben is a tenyésztő gondoskodására.

Az eleség napi adagolása a következő: a tyukokat általában lehetőleg korán engedjük ki a szabadba, mert hajnalban sok állati eleséget találnak. Ilyenkor fogdossák össze az éjszaka elkésett vándorait, különféle éjjeli bogarakat, gilisztákat, hernyókat stb. Délben adjunk nekik lágyeleséget, este pedig mageleséget, ha a kifutón némi ennivalót találnak. Ha a kifutón semmi ennivalót se találnak, akkor reggel adjuk nekik a mageleség felét, 9 óra tájban lágyeleséget, délután megint lágyeleséget és este a mageleség másik felét. Télen, amikor rövidek a napok, reggel és este adjunk mageleséget, délben pedig lágyeleséget.

A lágyeleségből egyszerre csak annyit keverjünk, amennyit egyszer e tyukjaink elfogyasztanak, mert ez hamar erjedésnek indul és ilyen állapotban feletetve, hasmenést okoz. Hasmenést okoz a romlott hushulladék is.

Apró jó tanácsok.

A zslizsiket a hüvelyes magvakban szénkénegezéssel lehet megőlni. A magot evérből hézagmentes hordóba tesszük olyformán, hogy felső $\frac{1}{2}$ része üres maradjon. A magvak fölő egy hektoliter magra 50 köbcéntiméter szénkéneget helyezünk tányérban, azután a hordót jól befödjük, köröskörül agyaggal jól betapasztjuk. Így az elpárolgó szénkéneget átjárja a magvakat és huszonnégy óra alatt biztosan megöli valamennyi zslizsiket. Munka közben gyorsan kell eljárni, hogy a szénkéneget gázal a hordón kívül, vagy annak lezárása előtt el ne illanjanak. A tükdöre mérges és robbanó gáz, tehát a közelben tüzelni vagy pipálni nagy veszedelmet jelentene!

Diófát a végleges helyre ültetett mag utján is lehet nevelni. A helyet, hol diófát akarunk nevelni, még ősszel készítsük elő olykép, hogy egy méter széles és ugyanolyan mély gödörből a földet hányjuk ki, hogy a tél fagyja megérlelje. Tavasszal a gödörbe visszadobáljuk a földet. A diómagvakat még ősszel ládákból homokba elregezzük és télen közepes hőmérsékletű helyen tartjuk, hogy előcsirázzanak. Tavasszal komposztból a magvaknak körülbelül ásonyomnyi fészket csinálunk és ide egyenkint beültetjük a csirázó magvakat, mintegy 6—8 cm. mélyen letakarva. A kikelt csemeték sorát állandóan kapálgatni, a gyomoktól védeni kell. Legjobb termelni a félpapírhéju (nagybányai, sebeshelyi) fajtákat, mert ezek szép, nagy, a kopáncsukból könnyen kiváló, világosszínű bélényagot tartalmaznak termésükben.

A szopós malac legalább hat hétig, de még jobb, ha 8—10 hétig marad anyja alatt. A korai leválasztásnak az a hátránya, hogy a malac megcsúszik és betegségek könnyen erőt vesznek rajta.

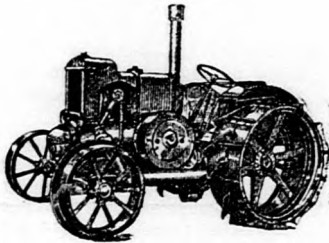
A szoptató anyajuhoknak adjunk télen némi tavaszi vagy hüvelyes (borsó-, bítköny-) szalmát, továbbá fejenkint 1 kg. szénát, 1—2 kg. répát, végül abrakfélét (zab, árpa, tengeri, cirokma, lóbab, korma, olajpogácsa) husz-harminc deka napi adagban. Ha az anyát koplaltatjuk, akkor rossz lesz a gypaju és csenevész a bárány.

**VASÁRNAPTÓL-VASÁRNAPIG
GAZDATÁRSADALMI HIREK****Földbérlok a pénzügyminiszternél.**

A Magyar Földbérlok Szövetsége az elmúlt héten tisztelt **Wekerle Sándor dr. pénzügyminiszternél.** A szövetség nevében **Beszényi Jenő** foglalta össze a bérlok kívánságait. Kérte a bérlok kereseti adójának eltörlesztését, vagy legalább enyhítését. A bérlok az akcióhiteket csak három hónapra kapja, míg a többi gazda 11, sőt 12 hónapra. Kérte, hogy a bérlohitel intézményes megoldásáról gondoskodjék a kormány, s a hitelakciók megfelelő arányu részét, mint a bérloket illető részt, a bérterület arányában válassza külön. **Wekerle Sándor** pénzügyminiszter részletesen válaszolt a felmerült összes kérelmekre és javaslatokra. Bejelentette, hogy a kérdésekkel foglalkozni fog a kormány és a maga részéről is mindent elkövet, hogy a bajokat a lehetőség szerint orvosolja.

Szövetkezeti előadás az OMGE-ban.

Rendkívül érdekes és tartalmas vetített képes szövetkezeti előadást tartott az elmúlt héten **Pártos Szilárd dr.**, a Szövetkezeti Szemle főszerkesztője a Közelken, svájci és hollandi szövetkezeti tanulmányutjáról, valamint a hazai szövetkezetekről, nagy és előkelő közönség jelenlétében. **Perényi Zsigmond báró**, a Köztisztviselők Fogyasztási Szövetkezete elnöke, vezette be az előadást, majd **Pártos Szilárd dr.** tartotta meg előadását. Vetített képek kíséretében számolt be Svájcban és Hollandiában tett szövetkezeti tanulmányutjáról, a Hágában megtartott IX. nemzetközi szövetkezeti tanfolyamról és az első nemzetközi szövetkezeti sajtókonferencia lefolyásáról. Végül ugyancsak vetített képekben részletesen ismertette szövetkezeti mozgalmunk kialakulását s a magyar szövetkezeti intézmények működését és nagy propagatív jelentőségét. A nagy tetszéssel fogadott előadásért **Perényi Zsigmond báró** elnök mondott meleg köszönetet a hallgatóság és a szövetkezetek nevében.

**H-S-C-S egyhengeres
28 HP nyersolajtraktor****jelenti:**

- a legolcsóbb üzemet,**
- a legegyszerűbb kezelést,**
- a legnagyobb tartósságot,**
- a feltétlen üzembiztonságot,**
- a legkisebb alkatrészfogyasztást.**

A m. kir. Földművelésügyi Miniszterium 88.500/1929. sz. rendelete szerint e traktor vásárlásánál 200 kat. holdon aluli gazdák 15 százalék állami hozzájárulást kapnak s így e támogatás figyelembevételével e traktort rendkívül olcsón, P 8755.— árban vásárolhatják meg.

Minden irányu felvilágosítással készséggel szolgál:

Hofherr-Schranz-Clayton-Shuttleworth
Magyar Gépgyári Művek Rt.

Budapest, VI. kerület, Vilmos császár-ut 57. szám.

Az Országos Mezőgazdasági Kamara közgazdasági szakosztályának alakuló gyűlése.

Az Országos Mezőgazdasági Kamara közgazdasági szakosztálya november hó 28-án tartotta újraalakuló ülését. Elnökévé *Khuen-Höderváry* Károly grófot, alelnökévé *Krudy* Ferenc országgyűlési képviselőt választották meg. A szakosztály egyhangúlag csatlakozott az elnök azon javaslatához, hogy a magyar gazdákönosztály teljes energiával tiltakozzék a jövételi terhek szöbhözött emelése ellen. A szakosztály ezután igen behatóan foglalkozott a rémrevízió kérdéssel és *Marschall* Ferenc dr. előadása kapcsán megjelölte azokat az elvi szempontokat, amelyek e kérdésnél, amelyet az Országos Mezőgazdasági Kamara évek óta napirenden tart, a mezőgazdaság érdekeit tekintve, figyelembe kell, hogy vétsenek.

Ezután a *körraktárak ügyével* foglalkozott a szakosztály. Alapos megvitatás után elfogadta az előadónak, *Serbán* Iván dr.-nak azt a javaslatát, hogy a *körraktárak szervezését* az Országos Mezőgazdasági Kamara csak mint egy *organikus gabonamértekesítési szervezetnek alkotó részét* tartja gyakorlati jelentőségűnek.

A decembri gazdahét programja.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület által rendezendő gazdahét programja a következő: december 2—7-ig naponta délelőtt 9—12-ig és délután 4—6-ig az OMGE traktortanfolyama, december 10-én, délelőtt tíz órakor a Mezőgazdasági Szesztermelők Egyesületének közgyűlése, december 12-én délelőtt a közgazdasági és üzemi szakosztályok együttes ülése, délután a mezőgazdasági, ipari és kereskedelmi szakosztály ülése, december 13-án, délelőtt a Szántógeptulajdonosok Országos Szövetségének nagygyűlése, délután az egyesületi tanács és az állattenyésztési és állategészségügyi szakosztály gyűlése, december 14-én, délelőtt *Kerpely* Kálmán dr. közgazdasági egyetemi ny. rendes tanár előadása „Az OMGE forgós műtrágyázási kísérleteinek harmadik évi eredményei”-ről, dében az OMGE igazgató-választmányának gyűlése, délután *Weiser* István dr. kísérletügyi főigazgató előadása „Időszerű takarmányozási kérdések”-ről és *Wellmann* Oszkár dr. állatorvosi főiskola ny. r. tanár előadása „A siementhalii marha lényeges szépséghibáinak elbírálása” címmel, december 15-én, délelőtt tíz órakor az OMGE közgyűlése, majd ezt követően a *Gazdasági Egyesületek Országos Szövetsége* nagygyűlése. Délután *Károlyi* Sándor emlék-lakoma a Hungária-szálló fehértermében, december 16-án, délelőtt a tejgazdasági bizottság gyűlése. Délután félöt órakor a Mangalicatenyésztők Országos Egyesületének közgyűlése.

A sárvári tejipari szakiskolát Csermajorra helyezték.

A földművelési miniszter a sárvári m. kir. mezőgazdasági tejipari szakiskolát a csermajori m. kir. kisgazdaképesítő iskolához helyezte. A felvételi kérelmek tehát a csermajori tejipari

Clemanceau.

szakiskolához küldendők (p. Visnyéd). Az iskolák által gyártott és előnyösen ismert vaj a jövőben „csermajori vaj” címmel forgalomba kerül. — Itt említtük meg, hogy a földművelési miniszter rendelete értelmében a m. kir. téli gazdasági iskolák két évfolyamát végeztet hallgatókat felveszik a m. kir. mezőgazdasági szakiskolák (ez a földművelésiskolák új neve) második évfolyamára.

Mérsékelni kell a műtrágyaárakat.

Az utóbbi időben elterjedt az a felfogás, hogy a mai műtrágyaárak mellett a műtrágya használata kockázatosra vált. Ezzel magyarázható, hogy az elmúlt években örvendetesen emelkedő műtrágyafogyasztás hirtelen visszaesett. A műtrágya árát alapos tanulmányozás alá vette az Országos Magyar Gazdasági Egyesület is. Ennek a vizsgálódásnak eredményéről most számolt be a növénytermelési és földművelési szakosztályának értekezletén *Fabrizius* Endre főtitkár. Előadásában rámutatott arra, hogy a szuperfoszfát-műtrágya ára jelenleg nálunk nem drágább, mint a környező államokban és nem drágább, mint volt a háború előtt. Ez azonban nem változtat azon a tényen, hogy a mezőgazdasági termények mai értékesítési lehetősége mellett a műtrágyahasználat többé-kevésbé kockázatos, különösen ott, ahol a műtrágyát terményfokozó hatása nem oly szembeszökő. Oda kell törekedniünk tehát, hogy a műtrágyaárak a jelenlegi kedvezőtlen terményértékesítési árákhoz igazodjanak. Ezen cél érdekében kimondotta a szakosztály, hogy megkeresi a műtrágyagyárosokat, hogy a műtrágyádrakról bizonyos százalékkal mérsékeljék, esetleg nemzetközi kapcsolataikkal hassanak oda, hogy a műtrágya nyersanyagának ára csökkenessék, továbbá, hogy a szuperfoszfátműtrágya mai rajonok szerinti árszámba egyezésessé, végül, hogy kérni kell a kereskedelemügyi kormánytól a műtrágyák vasuti fuvardíjának mérséklését.

A „Rádiós Gazdasági Előadások” bekötött példányai kaphatók kiadóhivatalunkban. Olvasóink körében igen nagy népszerűségnek örvendenek a „Rádiós Gazdasági Előadások” füzetei, melyeket hétről-hétre pontosan megküldünk előfizetőinknek. Tekintettel arra, hogy ezeket az előadásokat a mezőgazdasági tudomány legjelesebb művelői írják és minden egyes füzet rendkívül becses utmutatásokkal szolgál, a m. kir. földművelésügyi minisztérium elhatározta, hogy egy-egy félév valamennyi előadását összegyűjtve és bekötve is az érdeklődők rendelkezésére bocsátja. Most jelent meg az 1929. év első felében tartott előadások „A” és „B” sorozata, melynek ára sorozatonként csak két pengő. Aki tehát meg akarják szerezni maguknak az előadások „B” sorozatát — a Vasárnap olvasói ugyanis az „A” sorozatot kapják, mely egészen más, — vagy egy csinos, keménytablajú könyv birtokába óhajtanak jutni, forduljanak levelezésben kiadóhivatalunkhoz. (Budapest, VIII., József-körút 5. szám.) Ujjonnan belépő olvasóink is nagyon helyesen teszik, ha ilyen módon pótolják az elmaradt és a lap révén már meg nem szerezhető nélkülözhetetlen füzeteket.

Az osztálysorsjáték húzása. Az osztálysorsjáték második osztályának húzását az elmúlt héten tartották meg. Az első napon: 20.000 pengőt nyert: 30489. 4000 pengőt nyert: 76494. 3000 pengőt nyert: 29062. 2000 pengőt nyert: 60167. 1000 pengőt nyertek: 43550, 47951. 500 pengőt nyertek: 5378 7532 14545 33405 62920 63448. A második napon: 10.000 pengőt nyert: 45318. 1000 pengőt nyertek: 46915 61951 77962. 500 pengőt nyertek: 24647 31309 72304 76211. 300 pengőt nyertek: 34864 40102 41697 50568 63462 76801. A harmadik osztály húzása december 19-én és 20-án lesz.

Szorb csendőrök garázdálkodtak magyar területen. Néhány nappal ezelőtt a Dráva mentén lévő *Vizvár* községben éjnek idején magyar területre ájtott öt szerb csendőr és két detektív. A szerbek körülfojták *Dimitrovics* János házát és *Dimitrovicsot* magukkal akarták hurcolni. *Dimitrovics* a szerbek követelésére nem nyitotta ki a lakását, mire a csendőrök többször belöttek a ház ablakán. *Dimitrovics* segélykiáltásaira a magyar vámőrök visszakergették a szerbeket a jugoszláv területre.

Asthmát, tüdőesushurutot, rekedtséget stb. gyógyít: Asthma Gyógyintézet, Inhalatórium, Röntgen-intézet, Budapest, Andrássy-ut 87. Telefon 123—82. Olcsó betegszobák.

Miklós napjára . . .

A magyar ember minden időben bensőséges szeretettel ünnepelte meg, meleg kis családi körében, december 6-ikát, Miklós püspök napját. A gyermek örömtől repeső szívvel hajtotta álomra szemét az estén, hogy azután reggel elsőnek keljen és megnézze, vajjon mit is hozott a Mikulás. Ha jó volt, akkor mosolygó alma, édes-szemű szőlő, ropogós dió, magyoro és mézesucor került a csizmacskákba a Mikulás puttonyából. De bizony, ha engedetlennek, szófogatatlannak, haszontalannak találta az igazságot osztó Mikulás, bizony-bizony a mindenféle izes falat helyett vesszővirgácsot és piros kisördögöt tett a cipellőbe. A felnőtt és szülő boldogan várta, együtt a gyermekkel, az ajándékok hozó Mikulás-napot és örült, ha apró ajándékholmival szerzett örömet gyermekeinek.

Mi, magyarok, most tíz év óta különösen nagy örömmel és szeretettel ünneplünk Miklós püspök napján. Együtt ünnepel ekkor a csonka haza, az elszakított végek és az egész világ magyarsága. Ünnepljük Miklós napján az ország első magyarját: Horthy Miklós kormányzó Öfömlétségét. Névnepjára elhozzuk ajándékul a magyar föld, a magyar puszta és magyar falu minden őszinte szeretetét, mélységes ragaszkodását és azt kívánjuk, hogy mihamarabb megérje Szent István király Nagymagyarországját. Ez a legszebb és legrágább Mikulás-ajándék, amit Neki a nemzet és ő a nemzetnek adhat. Isten segítse hozzá!

Giuliano Balbino ünneplése. Giuliano Balbino olasz nemzetnevelési miniszter — mint ismeretes, — múlt szombaton Budapestre érkezett. A miniszter tiszteletére Klebelsberg Kunó gróf vallás- és közoktatásügyi miniszter az Országos Kaszinóban estebédet adott. A vacsorán Klebelsberg Kunó gróf mondott pohárköszöntőt, amelyben a Magyarország és Olaszország közötti baráti viszonyról emlékezett meg. Giuliano Balbino válaszában hangsúlyozta, hogy az olasz és a magyar nemzet között nemcsak történelmi kapcsolat, hanem bizonyos fokig lelki rokonság is megállapítható. Az olasz miniszter Klebelsberg Kunó gróf kultuszminiszter társaságában november hó 25-én Debrecenre utazott, ahol a város nevezetességeit és az egyetemet tekintette meg. November hó 26-án Budapesten megkoszorúta a hősök emlékt. Másnap délelőtt a Magyar-Olasz Bank budapesti palotájában, díszes ünnepség keretében leplezték le Mussolini olasz miniszterelnök mellszobrát. Az ünnepségen résztvett a miniszter is. Az ünnepség után az olasz miniszter, Lazari sajtófőnök társaságában fogadta az újságírókat és előtűk tett nyilatkozatában a csodálkozás hangján beszélt a magyar iskolákról és egyeteméről. Balbino Giuliano már elhagyta az országot.

Kitüntetett jegyző. A kormányzó a miniszterelnök előterjesztésére Szondy László zalaszentbalázi nyugalmazott körjegyzőt negyven évi érdemes szolgálata elismeréséül a IV. osztályu magyar érdemkereszttel tüntette ki.

A Faluszövetség Zalaszentlőrinc községben. Zalamegye egyik legelhagyatottabb, ötszáz lakosú kis községében most alakult meg a Faluszövetség helyi szervezete, a gazdaközön-ség osztatlan érdeklődése mellett. A község iskolájában tartott alakuló közgyűlésen Wellowszky Ernő tanító mutatott rá arra, hogy a falu társadalmának megszervezése mennyire életbevágóan fontos érdeke egy a községnek, mint a gazdák. A Faluszövetség központi kiküldöttjének előadása után és Tóth István községi bíró, Tóth Ferenc és Németh István földművesek felszólalása után a gyűlés egyhangulag elhatározta, hogy megalakítja a helyi Faluszövetséget. A megalakult szövetség tisztviselői a következők lettek: elnök Tóth István községi bíró, alelnökök: Tóth Ferenc gazdálkodó, Németh István községi bíró, Deornyk Máté kisközga és Tamás János kömíves. A választmány tagjai: Simonffy Miklós, Kiss János, Németh Mátyas, Bali Ferenc, Bános Márton, Bakler Vendel kisközgák. Titkár: Wellowszky Ernő tanító, pénztárnok: Ambrás György kisközga, ellenőr: Szalay Sándor kisközga. A számvizsgáló bizottság: Császár Gergely és Toplak József kisközgák.

Az utolsó percig várt, de megadta az árát az a gazda, aki nem szerezte be idejében lovakat a téli pokrócot. Elvégre egyre megy, ha a takarókat előbb tartja készenlétben és nem vár utolsó percig. Lapunk mai számában felhívjuk gazdaközön-ségünk szíves figyelmét Szóts (Rákóczi-ut 10. Sip-utca sarkán) lópokróc hirdetésére.

Börtönre ítélték a csehek egy magyar leventeoktatót. A kassai cseh törvényszék a napokban hozott ítélet Debreczeni Endre magyar leventeoktató ügyében, aki nyár elején egy nagyobb társasággal autón cseh területre tévedt. Mivel Debreczeninél utlevél nem volt, csak régi leventeigazolványa, a csehek letartóztatták és a kassai ügyészség fogházába szállították. A legfelsőbb bíróság döntése alapján a cseh bíróságok a levente-egyesületekben szereplő magyarokkal szemben a legszigorubb ítéleteket hozzák, azzal a megokolással, hogy a levente-egyesület a cseh köztársasággal szemben ellenséges társadalmi alakulat. A kassai törvényszék zárt tárgyalásban tárgyalta Debreczeni ügyét s Debreczeni Endrét egyévi börtönbüntetésre és ezer csehkorona pénzbüntetésre ítélté.

A Faluszövetség megalakulása Héhalomban. Népes gyűlés keretében alakult meg legutóbb a Faluszövetség fiókja a nógrád-megyei Héhalom községben, amelyen a Szövetséget Szekeres László dr. főtitkár képviselte. Az iskola nagyertermét egészen megtöltötte az érdeklődő kisközgák sokasága, akik között több környékbeli község kiküldöttei is megjelentek. Berg Lajos községi főjegyző hazafias szavai után Szekeres László tartott hosszabb előadást a tej- és baromfiészervezetek fontosságáról. Előadásában különösen kiemelte, hogy a fascista Itália a rövid hat esztendő alatt Mussolini vezetésével ezen a téren is óriási eredményeket ért el. Markó József kántortanító a gyümölcsstermelés jövedelmezőségéről beszélt, míg Füzér Albert kisközga a terményértékesítés szükségességére utalt a gabona közraktárak felállításával. A gyűlés egyhangulag kimondotta a helyi Szövetség megalakulását, melynek elnöke Füzér Albert kisközga, alelnöke Berg Lajos főjegyző és Harmos János kisközga, titkára Markó József kántortanító, pénztárnoka Gremberger Károly, háznagya pedig Korács Gáspár lett. A választmány tagjai: Harmos Mihály kisközga, Füzér Imre kisközga, Madlra János iparos, Molnár János szellér.

Kommunista tüntetés a szocialisták ellen. November hó 6-án este a magyarországi szocialdemokrata-párt a főváros négy helyén népgyűlést tartott, amelyen a készülő fővárosi törvényjavaslat ellen tiltakoztak. Az egyik gyűlés a régi képviselőház nagyertermében volt és a gyűlésen Peyer Károly volt az első szónok. Beszéde közben a kommunista Vági-párt több tagja zajos tüntetést rendezett és záptojást vágtak a szocialdemokrata képviselőkhöz. A rendőrség helyreállította a rendet, de a Vági-párthoz tartozó fiatalemberek nagyobb csoportja a gyűlés után tüntető menetben vonult a „Népszava” épülete felé. A rendőrség szétoszlatta a tüntetőket és közülök többet előállított a főkapitányságon.

Elkészült a „Vasárnap” 1930-as ajándéknaptára.

A „Vasárnap” minden esztendőben kedves kötelességének tartja, hogy előfizetőinek hűségét és bizalmát őszinte hálája kifejezésével viszonozza. Ezt a célt szolgálja: az ajándéknaptár.

Örömmel jelenthetjük olvasóinknak, hogy a „Vasárnap Naptára” máris elkészült és legkésőbb karácsonyra ott lesz valamennyi előfizetőnk asztalán. A közel másfélszáz oldalas, csinos kiállítású naptár, mely valóságos tárháza a vonzó modorban megírt ismeretterjesztő cikkeknek és a szebbnél-szebb szórakoztató olvasmányoknak, bizonyosan teljes mértékben kivívja olvasóink tetszését és a hosszú téli esték igazi gyönyörűsége lesz.

Természetesen, csakis azoknak az előfizetőinknek küldhetjük meg az ingyennaptárt, akik nincsenek hátralékban az előfizetési díjakkal. Kérjük tehát t. hátralékos előfizetőinket, sürgősen juttassák el hozzánk az előfizetési díjakat, nehogy megfosszák magukat e pompás ajándéktól.

Végül olvasóink szíves tudomására hozzuk, hogy újonnan belépő előfizetőink számára is megküldjük az ingyennaptárt. Eppen ezért kérjük, hogy — előfizetőgyűjtő munkásságuk során — hívják fel erre a körülményre ismerőseik és barátaik figyelmét.

Üzenet a rablóknak!

*Ünnepeljétek csak,
Ki tudja, hogy meddig?*

*Hiszen a pohár
Mindjobban telik
És az óra mindig előbbre jár!*

*De tudjátok-e mi lesz,
Ha csordultig a pohár?*

SZILLI SZABÓ KÁROLY.

Oláh diákok kiverték a közönséget a nagyváradai színházból. November hó 28-án, csütörtökön, a nagyváradai színházban a kolozsvári magyar társulat vendégszerepelt. Előadás közben oláh diákok jöttek a nezőterre, hangos kiáltásokkal zavarták meg az előadást és kikergettek a közönséget az utcára. A rendőrök semmit sem tettek a szemtelenkedő oláh diákok ellen, végül is a kivonult tűzoltók kergették széjjel a tüntetőket.

Tersztyánszky Ödön árvának keresztelője. November hó 25-én keresztelte meg Hász István tábóri püspök néhai vitéz Tersztyánszky Ödön ezredes olimpiai világbajnok utódülött árváját. A keresztelés Budapesten, a városmajori Jézus Szíve-templomban volt. A tábóri püspök megható beszédet intézett az egybegyűlt előkelő közönséghez.

Apponyi Albert grófnak átadták az ügyvédi kamara diszoklevélét. A budapesti ügyvédi kamara a magyar igazság legkiválóbb védőjét, Apponyi Albert grófot, az ország érdekében végzett hatalmas munkájáért egyhanguan disztagsjává választotta. A disztagságról szóló oklevelet nov. hó 29-én, pénteken nyújtotta át Papp József dr., az ügyvédi kamara elnöke, Apponyi Albert grófnak. Apponyi Albert gróf beszédében mondott köszönetet az ügyvédi kamara megtiszteltetéséért. A kamarai küldöttség az oklevél átadásakor felkérte Apponyi Albert grófot, hogy álljon annak a nagyszabású munkának az élére, amely *jogi szempontból óhajta kimutatni és az egész világ elé tárni a trianoni békeszerződés tarthatatlanságát és a revízió mielőbbi szükséges megvalósítását.* Apponyi Albert gróf készséggel vállalta e mozgalom vezetését.

Három cikk. A világhírű Dümár-cég kitűnően oldotta meg a petroleumgáz felhasználásával a világítás, fűtés és fűtés kérdését. Három cikket konstruált: a „Maxim” magasztényi petroleum gázlámpát, a „Démon” petroleum gázfűtőt és a „Démon” petroleum gázkályhát. Mind a három készülék közös sajátossága az egyszerű konstrukció, nagy teljesítmény és kis anyagfogyasztás. Forgalmába hozza: Blumenthal Lajos vasnagyerkeskedő, Budapest, V., Váci-ut. 4. Ezen cikkek üzletre is kaphatók. A cég szívesen küld díjtalan árjegyzéket és részletes felvilágosítást.

Légberepült az esseni vásárcsarnok. November hó 28-án a németországi Essen városban borzalmas gázrobbanás történt. A vásárcsarnok előtt lévő gázvezeték felrobbant és széjjel vetette a csarnok egész épületét. A város tűzoltósága és rendőrsége a robbanás színhelyére sietett, ahol a romok eltakarítása közben nyolc halottat és közel husz súlyos sebesültet találtak. A vásárcsarnok környékén is borzalmas pusztítást vitt véghez a robbanás. A szomszédos házak annyira megrongálódtak, hogy közülük kettőt azonnal le kellett bontani.

Behatósította, majd meggyilkolta feleségét egy orvos. Berlin mellett lévő Schwedt városában november hó 26-án letartóztatták Gutmann Frigyes dr. fogorvost, aki a nyomozás adatai szerint meggyilkolta feleségét. Gutmann néhány héttel ezelőtt örvenerző márkára biztosította feleségét, azzal a kikötéssel, hogy baleset alkalmával a biztosítási díj öt illeli meg. Hétfőn holtan találták Gutmann feleségét a lakás konyhájában. A holttest egy létra mellett feküdt s az orvos úgy adta elő a dolgot, hogy felesége fehérmémit akart szarítani, közben leesett a létráról és agyonzúzta magát. A nyomozás megállapította, hogy az orvos hetek óta készült a gyilkosságra és ő borította fel a létrát, hogy megölje feleségét. Megállapították azt is, hogy az elvetemült orvos első feleségét is ettette láb alól. Az ügyészség elrendelte az orvos első felesége holttestének exhumálását.

Ötvenfilléreseket hamisított egy molnár. A kalocsai rendőrség egy hétig tartó nyomozás után letartóztatták János József bátyai molnárt, aki már hosszabb idő óta ötven filléreseket hamisított. Jánosi elfogatása után elmondotta, hogy eddig körülbelül hetven darab hamis ötvenfillérest hozott forgalomba. A hamis pénzeket a bátyai piacon vásárok alkalmával adta tovább, Jánost a csendőrség az ügyészség fogházába szállította.

Halálos légi nászutazás. Egy newyorki milliomas család egyetlen leánya mostanában tartotta esküvőjét egy amerikai kereskedővel. Esküvé után a fiatal pár a lakodalmis népei együtt repülőgépre szállt, ahol megtartották a lakodalmi ebédet. Lakoma után a fiatal asszony ejtőernyővel leugrott a gépéből. Az ejtőernyő azonban elromlott, nem nyílt ki s a szerencsétlen fiatal asszony háromszáz méter magasságból lezuhant és szörnyethalt. Közvetlenül a fiatal asszony után ugrott ki a gépből férje, azonban ő is szerencsétlenül járt. Az ő ernyője sem nyílt ki és ő is holtra zúta magát.

Szíven szurta gazdáját egy szőlőmunkás. November hó 29-én a késő esti órákban egyetlen gyilkosság történt Nagypáli közelében, a Cipán hegyen. Hegyi József jómódú gazda két szőlőmunkással szőlőtölthetőt után vacsorához ült. Mivel a munkások nagyon hozzáálltak a boriváshoz, Hegyi felszólította őket, hagyják abba a borozgatást. Erre szökváltás keletkezett Hegyi és a munkások között, melynek hevében az egyik munkás kést rántott és leszurta Hegyit. A kés Hegyi szívét járta át, úgy, hogy a szerencsétlen gazda azonnal szörnyethalt. A tettes elmenekült, de a csendőrök hamarosan elfogták és bezárolták a zalaegerszegi ügyészség fogházába.

Kézigránáttal verette be a szöveget egy osztrák vendéglős. Az egyik Klagenfurt melletti falucskában Weinberger János vendéglős felküldte Huber Károly tizennégy éves béresfiút a háztetőre, hogy ott néhány szöveget verjen be a zsindelyek közé. A béresgyerek nem talált kalapácsot és megkérdezte a vendéglőst, hogy mivel fesse be a szöveget. Weinberger erre azt válaszolta, hogy talál a padlásán néhány kézigránátot, azt használja kalapács helyett. A vendéglős azt hitte, hogy a gyerek tudja, mi a kézigránát és nem nyul majd a veszélyes szerzámokhoz. Huber Károly azonban az egyik kézigránáttal főtűzrel kezdte a szöveget. A gránát az ütéskétől felrobbant s leszakította a gyermek mindkét kezét. A fiút kórházba vitték, de állapota reménytelen. A csendőrség őrizetbe vette a vendéglőst.

Golyóval a fejében pipázott egy öngyilkos cipész. Szabadi Ferenc makói cipészmeister az elmúlt héten éjszaka öngyilkosságot követett el. Két golyót röpített fejébe. Szabadi ezután átment fiához, elmondta neki, mit tett, mire a fiu azonnal kihívta a mentőket. A mentők kórházba szállították az öreg cipészt, ahol megállapították, hogy állapota életveszélyes. Szabadi ennek ellenére vigan tovább pipázott és dohányt kért, hogy továbbra is füstölhessen.

Patkányok, egerek és mezei egerek irtására legjobban ajánlható a „Ratinol” irtóanyag, mely fertőző betegséget plántál az illető állatfaj közé és gyökeresen kiirtja. Más állatra vagy emberre nem ártalmas. Ugyanígy beszerezhetők „Russin”-félésváb, rusznai, hangya, csótány-irtószerek is. Póstszeftküldési hely: Ratinol laboratórium, Budapest, VII., Murányi-utca 36.

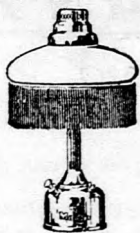
Adónaptár december hónapra.

Az alkalmazottak kereseti adóját a novemberi fizetések után a két példányban kiállítandó illetményjegyzék alapján december hó 15-ig kell befizetni. Ugyancsak december 15-ig kell befizetni az említett adó után járó rokkantellátási adót is az illetményjegyzékek alapján.

Ha az általános forgalmi adóátalány összege 48 pengőnél nem több, az átalányrésztleteket naponként kell bélyegben leróni. Ha pedig az átalány összege 48 pengőnél több, de 240 pengőt meg nem halad, az átalányrésztleteket december 5, 10, 16, 20, 27 és 31-én kell bélyegben leróni.

A borfogyasztási adó ellenőrzésével kapcsolatos negyedévi leszámolást a községi ellenőrző közeg december végéig foganaosztja. A megállapított fogyasztás vagy hiány utáni borfogyasztási adót három nap alatt kell befizetni adóbará e ellenében.

A rokkantellátási adómentesség igazolására szolgáló igazolványokat december 31-ig be kell mutatni a községi előjáróság-nál, mert különben a bemutatást elmulasztó igényjogosultak 1930. évtől kezdve rokkantellátási adómentességben részesüléni nem fognak.

Minden házban

lakásban, műhelyben, üzletben, gazdasági hely-
segekben nappali világosságot áraszt a

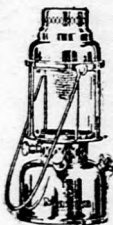
világhírű Ditmár gyártmányú

„MAXIM“ PETRÓLEUM GÁZ-
LÁMPA, 300 gyertyafény

Kérjen képes ingyenes árjegyzéket még ma

Készpénz-versenyárok: P 30.-tól.

Vidéki körzetképviselők kerestetnek.

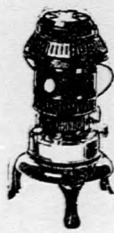

Minden házban élvezel a fűtés

„DÉMON” petróleum gázkálybával!

Könnyű kezelés, kis fogyasztás,
egyenletes, tiszta, meleg.
Füst- és korommentes. Olcsó!

Készpénz-versenyárok: P 30.-tól.

EGYEDÁRUSÍTÁS: BLUMENTHAL LAJOS VASNÁGYKERESKEDÉS, BUDAPEST, V., VÁCZI-UT 4. SZÁM.

TANÁCSADÓ

Kérdés: 1. Hogyan lehet a baromfiadifteria ellen védekezni? 2. Melyik testrészt támadja meg a baromfinak először a difteria? 3. Milyen kimenetel lehet a betegségnél? 4. Hol lehet megkapni a Fertőtlenítés a Gazdaságban című füzetet? (13.135. sz. előfizető.) — **Felelet:** 1. A baromfiak difteriája ugy kezdődik, hogy a száj és torok nyálkahártyáján szürkésárga felrakódások jelennek meg, később nehéz lélegzés és hasmenés is léphet fel. A szájban levő hárttyákat csipesszel le kell szedni és helyüket fertőtleníteni 1%-os pokolkoldattal vagy 2%-os kreoliumoldattal. Nehéz lélegzés esetén kátránygőzt kell behelhelteni, hasmenés felléptekor pedig vasglicin 1%-os oldattal itatni. 3. A betegek fele szokott elhullani, fele pedig 4—5 hét alatt meggyógyulni. Legjobb lesz, ha a kezelésre állatorvossal oktattatja ki magát. 4. Kiadói hivatalunkban válaszbizélyeg beküldése ellenében.

Kérdés: Mikor lehet a gyöngygyököt legjobban értékesíteni? (K. L., Kisújszállás.) — **Felelet:** A gyöngygyök növekedését legjobban értékesíteni ősszel lehet, amikor fejlődésük vége felé járnak és a baromfiudvarokon megkezdődik a drága téli eleség etetése.

Kérdés: 1. Igaz-e, hogy a vadrózsa termésének magja kikel és hogyan kell elűtteni a magot? 2. Mikor kell a kappanozást elvégezni? (P. O. K., Dunaföldvár.) — **Felelet:** 1. A rózsavadoncokat nem magról nevelik, hanem az erdőkből ássák ki. Természetesen lehetne magról is nevelni, de ez sok időt venne igénybe. 2. A növekedéskakasok kappanozását legjobb 4—5 hónapos korban megkezdeni.

Kérdés: Jól-e ősszel az istállótrágyát a rétre kiszórni? (Ifj. Sz. J., Homorogd.) — **Felelet:** A réten nagyon hálás lesz, ha ősszel az érett istállótrágyát elszórja rajta. Milyhelyt kítavasodott, a kiltugozott szalmaszálakat gerebelyezze össze és vigye szántóföldre.

Kérdés: 1. Érdemes-e cikóriát ternalni? 2. Hány méterháza cikória terem egy katasztrális holdon? (K. K., Alsómocsolád.) — **Felelet:** 1. Cikóriát csak ott érdemes ternalni, ahol a közelben pótkávégvár van, amely szerződés szerinti átvesszi az évi termést. Vetőmagot is ad a gyár. 2. Közép-kötött, mély, humuszban gazdag talajon a cikória átlagos termés katasztrális holdanként 130 méterháza.

Kérdés: Hogyan lehet a gabonaszisziket elpusztítani? (T. A., Orosháza.) — **Felelet:** A gabonasziszik a telet a magtár gabonarakásaiban, ocsuhalmaiban, továbbá a padló és gerendák réseiben, a fal hézagában tölti megdermedt állapotban. Ezért a fal repedéseit, a padló hézagait stb. tapasszuk be olyan maszsával, melynek fele marhatrágya, fele pedig jól ragadó agyag. Az ocsut vigyük ki a magtárból és mielőbb etessük meg a baromfiakkal. A rostaaljat s egyéb szemetet, mely a magtár kisép-részkor összegyűlik, égessük el. A tiszta gabonát rostáljuk át oly rostán, melynek hézagain a sziszik átessik, de a gabonaszem nem. A kirostált szisziket el kell égetni.

Kérdés: Hogyan tarthatom el vetésig a nemes gesztenye, vadgesztenye és az olajfa (Olea Europaea) magját? (Özv. J. J.-né, Hódmezővásárhely.) — **Felelet:** A keményítő- és olajtartalmu magvakat jobb a vetés idejéig homok közt rétegezve tartani. Tehát így kell kezelni a gesztenyefélék magvait is. Az olajfa-mag nálunk nem fog a szabadban. Talán az olajfűzről, azaz az Eleagnus angustifolius-ról van szó. Ennek magját is el kell rétegezni. Minthogy azonban magva rosszul csírázik, nem magról, hanem dugványról szokták szaporítani.

Kérdés: 1. Mintatrágyatelepem van, szivattyút szeretnék rá-szerelni, ad-e az állam segélyt? (K. J., Szihalom.) — **Felelet:** Tudomásunk szerint ilyen célra segélyt nem ad az állam azon egyszerű okból, mert nincs rá megfelelő fedezete. Már a trágyatelep létesítésekor úgy is jelentékeny összeget osztott ki a kormány a gazdák számára. Ha óhajtna, mégis terjessze elő ké-rését a gazdasági felügyelőség útján.

Kérdés: 1. Érdemes-e osztályorsjegyet venni? 2. Hol tur-tózkodik Deák Lőrinc szingargató társulata? 3. Mit jelentenek a következő szavak: duett, revüfűgöny, melodráma? (B. I., Törökcsentmiklós.) — **Felelet:** 1. Ez teljesen egyéni felfogás dolga. Van, aki igen sok szerezésével játszik. Viszont, akadnak olyanok is, akik keveset nyennek. 2. Nem tudjuk. 3. Duett magyarul páros jelenetet jelent. Revüfűgönynek nevezik egyes helyeken a reklámokkal telefestett színházi függönyt. Melodráma: a zenei kísérettel előadott verses darab.

Kérdés: 1. Bessarabiába akarok írni, milyen nyelven írha-tok? 2. Küldhetek-e táviratot oda és milyen nyelven? 3. Meny-nyibe kerül a távirat? (Uj előfizető, Szécsény.) — **Felelet:** 1. Nem írja, hogy kinek óhajt levelet küldeni, hivatalba vagy pe-dig magánégyének. Ha hivatalba küld levelet, úgy azt oláhul kell írnia. Magánégyének tetszés szerinti nyelven írhat. A cím-zést azonban vagy oláhul vagy franciául írja a levélre. 2. Tá-viratot is bármilyen nyelven küldhet magánégyének. 3. Tíz szó egy pengő nyolcvan fillér.

Kérdés: 1. A fővárosban kőművesnek ragyok. Minden hé-ten egyszer haza szoktam utazni. Lehet-e valami módon ke-dvezményes vasúti jegyet kapnom a MÁV-tól, mivel igen szegény ragyok és egész heti keresetem ugyszóltán rámegey a vasúti költségre. 2. Közégszűken két ifjusági egyesület van, az egyik több kedvezményt élvez, míg a másikat mindig gáncsolják. Hová forduljak panasszal? 3. Kezem állandóan reszket, mit tegyek e-ten? (Hú olvasó, Kiskőrös.) — **Felelet:** 1. A MÁV ad kedvez-ményes munkásjegyeket olyanok részére, akik mindennap jár-nak a fővárosba. Azok részére, akik csak hetenként egyszer utaznak haza, nincsen ilyen kedvezmény. Azt ajánljuk, hogy vegye igénybe az ugynevezett hétfői jegykedvezményt, amikor is a fővárosból feleáron utazhat haza és vissza. Ezt a jegyet szombat déltől árusítják és a jeggyel hétfő délig jöhet vissza a fővárosba. 2. Forduljon az illetékes főszozlabárhoz. 3. Mu-tassa meg orvosnak, mert mi orvosságot nem ajánlhatunk.

Kérdés: 1. Hol van Budapesten a török konzulátus? 2. Hogyan lehet Törökországba utazni? (S. A., Kocsola.) — **Felelet:** 1. Ötödik kerület, Markó-utca 7. szám. 2. Utlevelet kell váltania és az uttlevelet a budapesti török konzulátuson látta-moztatnia kell.

Kérdés: Hogyan védekezzem az almafavértetek, a pajz-
stetrek és a szőlőmoly bábja ellen? (Ifj. B. L., Jászberény.) —
Felelet: A vértetves hajtásokat, melyeken a fehér gyapjas
nevont mutatkozik, le kell vágni és eltűzteni. A levágás helyét és
a vértetű által okozott sebeket vértetű-kátránnyal be kell kenni.
Télen a fákat 15%-os Dendrinnel kell permetezni. A fák tövé-
nét a földet a tél elején ássuk ki és 15%-os Dendrinnel locsol-
juk meg. A pajzstetvek tavasszal és ősszel a fákról ledörzsölén-
dők. A lehorzolt fák 15%-os petroleumemulzióval megpermete-
zendők. A pajzstetves fák minden vastagabb ágát és törzsét
késő ősszel vagy kora tavasszal marhavéres mésszel, (egy rész
marhavér és 10 rész méssz) kell megszelni. Szőlőmoly ellen
ősszel a szőlőtőkék fejét fűddel takarandók be, hogy a benne
levő bábok megfulladjanak. Ennek május végeig így kell ma-
radni. Juniusban permetezni kell entomoktinnal vagy arzénar-
talmu folyadékokkal. A szőlőben síma karók használandók!

SZIVÁRVÁNY.

A beszélő kutya.

Nagyon megörültünk, mikor apám kijelentette, hogy másnap elvissz bennünket a szekszárdi vásárra.

Igen készültünk a nagy napra. Pénzünk is volt. Összesen négy korona.

Az örömünk még nagyobb lett, mikor megtudtuk, hogy barátainkat, a Janit, meg a Pistát is elhozza az apja vásárra. Egész nap a méhesben rejtőzködöttünk s nagy titokban ott beszélgettünk meg, hogy a pénzüket mire fordítsuk. Összesen öt koronánk volt, mert Jani és Pista is szerzett az elcsent és az eladott tyuktojásokból ötven-ötven fillért. Azt is átadtuk a bátyámnak, mert ő volt a legnagyobb, s így ő volt a bankárunk is!

Másnap reggel utra keltünk. Mi ketten apánkkal mentünk a paradés kocsin, Jani és Pista pedig az igazkocsin mentek. Ők már hajnalban elindultak, mert az igazlovak lassabban ballagnak. De szigorúan megállapodtunk, hogy a nagyvendéglő előtt várjuk egymást.

Mire mi odaértünk, a két gyerek már várt bennünket. A bátyám mindjárt kézen is fogott engem, én meg a Janit, a Jani a Pistát, aztán így elindultunk a vásár felé. Ugy határoztuk, hogy a bábosoknál egy hatsóért iszunk négy pohár márcot, aztán felülünk a ringlispilre.

Mikor azonban az Almási-kocsmá elé értünk, megálltunk, mert olyasmit láttunk, hogy attól elfeledtük még a márcot is.

A kapu előtt egy komédiás-féle ember állt, pórázon tartott egy hatalmas kutyát és barátságosan beszélgetett vele. A kutya meg visszafelelt neki valóságos emberi hangon.

Mikor egészen közel értünk hozzá, a kutya felénk fordult és reánk szólt:

— Szeruszatok gyerekek! Hová mentek?

Persze, a komédiás beszélt a kutya helyett. Hasbeszélő volt. De mit tudtuk mi, hogy ilyesmí is lehet. Összesügtünk:

— Vegyük meg a kutyát!

Közelebb mentünk az emberhez. A bátyám beszélni akart, nagyokat nyelt, végre megszólt:

— Bácsí kérem, nem adná el nekünk a kutyáját?

A kutyás ember ránk nézett:

— Van pénzetek?

— Van, — mondtuk egyszerre mindnyájan.

— Öt korona! — árultam el én minden vagyónkat, mert nagyon vágytam a kutyára.

— Négy korona meg ötven fillér, — felelte kiugazitva a bátyám, mert a márc érdekében ötven fillért eltagadott.

A komédiás ravaszul hunyorgott. Az elszólásomból tudta, hogy öt koronánk van. Nagyon komoly arcot vágott.

— Négy korona ötven fillérért nem adom. De öt koronáról lehet beszélni.

A kutya eddig hallgatott, most ásitott egyet és megszólt:

— No, elég disznó vagy, kedves gazdám, hogy ilyen olcsóért eladsz, vigyen el az ördög!

A komédiás felénk fordult:

— Látjátok! Még a kutya is haragszik, hogy ilyen olcsóért adom!

Erre kifizettük az öt koronát, mind a négyen megfogtuk a pórát és nagy diadallal vezettük a kutyát. Az örömünk azonban nem sokáig tartott. Alig léptünk néhányat, a komédiás füttentett egyet, a kutya megfordult, olyant rántott rajtunk, hogy mind a négyen hasra estünk. A kutya meg futóra! Mire észre tértünk, már gazdájával együtt eltűnt a tömegben.

Elvitte a márc, meg a ringlispil árát.

NYÁRY ANDOR.

Kérdés: 1. Kajszinbarackfáimon több helyen mézgásodás keletkezett. Mit tegyek a fákkal? 2. Hol képezik ki a husziszgálókait? (S. J. Dörény) — **Felelet:** 1. A kajszinbarack mézgásodásának sokféle oka lehet. Kedvezőtlen éghajlat, fagy, sebzés, nem megfelelő talaj és bizonyos baktériumok. A fákon levő sebek viasszal bevonandók. A fákat sebzésektől és rovarkároktól védeni kell. Általában pedig ápolni, trágyázni kell a fákat. De a tulsok trágya is okozhat mézgásodást. 2. A husziszgálókát a miskolci és szegedi közvágóhidakon szokták kiképezni. A nevezett vágóhidak igazgatóságai tudják a tanfolyam tartamát és költségét megmondani, forduljon hozzájuk.

Kérdés: Milyen távolságról köteles a levente gyakorlatozokra járni? (K. J. N.) — **Felelet:** Az a távolság, amelyről a levente foglalkozásra járni köteles, négy kilométer. Ez azonban csak általánosan megállapított távolság, amelynél néhány száz méter többlet nem jártszik szerepet. Ha egy levente akóhelye hat-hét kilométerre esik a legközelebbi foglalkozási helytől, úgy az még nem menti az illetőt kötelezettségének teljesítése alól. Ha például egy község határának egyik része hat kilométerre van, úgy a leventének nem a saját községébe, hanem a szomszéd községébe kell oktatásra járnia. Ha mindkét községtől öt, vagy több kilométerre esik a levente lakóhelye, úgy oda kell járnia, ahová jobb út vezet. Legjobb ilyen esetekben a levente főoktatójához, vagy pedig a testnevelési vezetőhöz fordulni.

Kérdés: 1. Hetvenöt százalékos hadirokkant vagyok, mennyi segélyt kell kapnom havonta három gyermekemmel együtt? 2. Emelik-e a hadirokkant járulékot? (B. A. Aldebrő.) — **Felelet:** 1. A hetvenöt százalékos hadirokkant közlegény járuléka havonta 32 pengő. Az altszíté havonta 48 pengő. A gyermekek járuléka közlegénynél havonta egyenként 1,75 pengő, az altszíté rokkantnál (75 százalékos rokkantnál) havonta 2,50 pengő. 2. Egyelőre nincs kilátás az emelésre. Később bizonyára emelik.

Kérdés: 1. Amerikába szeretnék menni feleségemmel és csecsemő gyermekemmel. Szüleim tizennyolc éve laknak Clevelandban és amerikai állampolgárok. A szükséges affidavitot megkaptuk és minden magyar iratunk megran. Honnan kaphatok bevándorlási engedélyt? 2. Hajójejjünk megran, azoknál mennyi pénz szükséges a kivándorláshoz? (L. J. Kaposvár.) — **Felelet:** 1. Az affidativ bemutatása ellenében az Egyesült Államok Budapesten levő konzulátusa adja meg a szükséges bevándorlási bizonyítványt az uszvevezett immigration visa certificate-ot. A bevándorlási bizonyítvány kiállítás díja tíz dollár, amelyből a kérvényezés alkalmából egy dollárt, a kiállítás után pedig kilenc dollárt kell lefizetni. A bevándorlási bizonyítványt kérő laphoz csatolni kell két darab fényképet, két darab születési bizonyítványt, két darab erkölcsi bizonyítványt, két darab orvosi bizonyítványt. A kérvényt a konzulátus által kibocsátott lapon kell megírni és beadni. Az Egyesült Államok budapesti konzulátusa IV. kerület, Deák Ferenc-utca 18. sz. alatt van. 2. Ez attól függ, hogy hol ülnek hajóra, Hamburgban, Amsterdamban, Antwerpenben, Le Havreban vagy Cherburgban? Személyenként körülbelül 80—130 pengő.

Kérdés: Hol lehet gyomórógnót értékesíteni? (Z. J. Máriaszócska.) — **Felelet:** Nem írta meg, hogy milyen gyomórógnót akar értékesíteni? Általánosságban tehát csak azt ajánlhatjuk, hogy forduljon a következő gyomórógnóvénvásárló cégekhez: Pantodrog, Magyar Gyomórógnóvénkereskedelmi Rt., Budapest, V. Visegrádi-utca 7; Neruda Nándor, Gyomórógnóvénkereskedő, Budapest, IV. Kossuth Lajos-utca 10.

Kérdés: Milyen anyagokból készíthetek légyragasztót? (P. S. Cserepespuszta.) — **Felelet:** A légyenyv alkotórészei: két rész gyanta, egy rész terpentín, egy rész olaj és egy rész répa-szörp.

Kérdés: 1. Hol kaphatok fegyverárjegyzéket? 2. Hol lehet kettős lámpát vásárolni? (Hü előfizető, Erdősokonya.) — **Felelet:** 1. Lapunkra való hivatkozással forduljon Mravko József útnála Gyurusz J. céghez, Budapest, IV. kerület, Károly körút 20. sz. 2. Második kérdését érthetőbben ismétlje meg, mert nem tudjuk, mit ért kettős lámpa alatt. 3. A kértettség cég Budapestben, Andrassy-út 30. szám alatt van.

Legmodernebb golyószaladó sülyesztős Central-Bobbín
varrógépeket
csodás kivitelben, havi 20 P részletre szállítunk.
Láng Jakab és Fia,
varrógép nagy raktára
Budapest, József-körút 41.
Címre ügyelni! — Képes árjegyzék ingyen. — Alapítva 1869

REJTVÉNYEK

1. Szórejtvény:

R R R R R
(e=á)

(Beküldte Böhm György Törökkoppányból.)

2. Szórejtvény.

megelégedett 1930 J
(é=e)

(Beküldte Feldmann Gyula Esztárról.)

3. Szórajtvény.

Duna melletti város (-gom)

(Beküldte Márffy József Orosztonyól.)

4. Szórejtvény.

A
↳
↘

(Beküldte ifj. Kovács István Kecskemétről.)

5. Tréfás talány.

Makucséb Ernő

Mi ennek az embernek a foglalkozása?

(Beküldte ifj. Prókaj Gyula Sajóújbonyból.)

6. Szórejtvény.

Déli 12 óra I paszuly
(a=á)

(Beküldte V. Balogh László Dögérről.)

7. Szórejtvény.

nem rossz rizling nem rossz 4/4 ség

(Beküldte ifj. Jakab András Dudarról.)

8. Pótlórejtvény.

— a — ej
— j — zer
— ió — ok
— cél — öbb

(Beküldte Kovács Máté Kaposvárról.)

9. Szórejtvény.

mert ANNAK hogy MINEK

(Beküldte Kiss Ferenc Derecskéről.)

10. Szórejtvény.

Megye neve legszebb épület

(Beküldte ifj. Nyerges Mihály Csanádpalotáról.)

11. Számrejtvény.

1. 10. 34. 39. 16. 9. 22. Madárkát csuknak bele.
42. 2. 4. 7. 6. 5. 21. Férfinév.
17. 33. 19. 11. 12. 37. Iparos.
15. 24. 32. 16. 20. 29. A „Vasárnap” olvasói kapják.
26. 11. 31. 40. 23. 36. Nőnév.
25. 14. 30. 38. Hegedűnél használják.
8. 18. 13. 41. 9. Minden katonának van.
27. 28. 11. 18. Nőnév.
35. Mássalhangzó.
3. Mássalhangzó.
1—42. Ezt kívánom a „Vasárnap” olvasóinak.

(Beküldte Szabó József Nyulafaluról.)

12. Névrejtvény.

Olga, Zoltán, Ádám, Lajos, Sarolta, Norbert, Nándor, Sándor, Iván, Cecília, Vilmos, Titusz, Ottó, Irma.

E nevek kezdőbetűit helyesen összerakva, egy várparancsnok nevét kapjuk.

(Beküldte Vida Kálmán Pázmándfaluról.)

13. Betű- és szórejtvény.

Ö ös Ü ül

(Beküldte Molnár Gábor Tivadarról.)

14. Szórejtvény.

F E R E N C
(t=p)

(Beküldték Lipták Ferenc, Ferencné, Istvánné Edelényből.)

15. Pontrejtvény.

. t t . a . m . r . t . t . d . j . !

(Beküldte Gutti János Fehérvárcsurgóról.)

A rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával az 52-ik számban közöljük.

A 46-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtése:

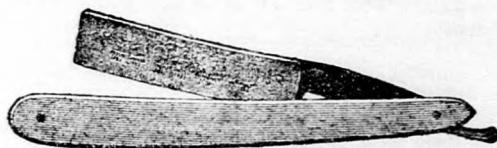
1. Szórejtvény: **Körvadász.** 2. Pontrejtvény: **A jó futó is eléri a halál.** 3. Csereszórejtvény: **Az élet tengerében erős várunk az önfegyelem.** (Éva, zár, rege, mese, ugar, főt, zene, lény, bent, kelő.) 4. Szórejtvény: **Szónok.** 5. Pótlórejtvény: **Rothermere.** 6. Szórejtvény: **Hulló falevél.** 7. Szórejtvény: **Ernö pénze elfogyott.** 8. Pontrejtvény: **Szentkúti kolostor.** 9. Szórejtvény: **Törökország.** 10. Szórejtvény: **Lekvárgyár.** 11. Szórejtvény: **Borona.** 12. Talány: **Arad, dara.** 13. Pontrejtvény: **Házunk előtt jegenyefa, de magas.** 14. Talány: **Kinézer nő.** 15. Szórejtvény: **Egyesszám és többesszám.** 16. Szórejtvény: **Unalmas játék.**

Helyesen megfejtették: Somogyi Lida, ifj. Cs. Nagy József, Sebestyén Kálmán, Péter Teruska, Illés József, Kovács József, Szlavikovics Ferenc, Ellenberger Henrik, Niklai István, Nagy Sándor, ifj. Nagy István, Kis Ferenc Balázs, Selymes Sándor, ifj. Papp Dániel, Tóth István, Porulányszi István, Györe Józsefné, Giebitz György, Moser József, Vince László, Timár Gergely, Somogyi Mariska, Stefanics Kálmán, Kopács István, Balog Dániel, Kovács Bálint, Tamás János, Makó Ferenc, Szebegyinszky János, Illés Jóska, Baranyi Emmike, Kozár István, B. Tóth Sándor, Studinger Erzsike, ifj. Kern János, Molnár Sándor, Fiesór Kálmán, Clementis Zoltán, Katavics Irma, Beleznay András, András Ignác, Szoresik József, ifj. Pári Kálmán, Tarnóczy János.

Jutalomkönyvet nyertek: Somogyi Mariska (Dunavecse), Makó Ferenc (Nagybözsva), Katavics Irma (Kisasszonyfalva), Szebegyinszky János (Köndoros) és Baranyi Emmike (Majsa-jakabszállás.)

A 47-ik számban közölt rejtvények megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával együtt lapunk jövő heti számában közöljük.

Villanyerőre berendezett homoru borotva köszörülés

Angol és solingeni finom acéláru raktár
FLASNER LAJOS késműves és
műköszörűle
Budapest, VIII., József-körut 17. szám.

Köszörülés és javítás olcsó árban

Vidéki rendeléseket 24 órán belül eszközöl

Ezt a hirdetést vágja ki és vásárlásnál mutassa be. Kedvezményben részesül

LAKODALOM.

VIDÁM REGÉNY. — IRTA: NYÁRY ANDOR.

(19. közlemény.)

— Jól van, no, hiszen én nem azt mondtam!
A menyecske azonban bizonyított:
— De azt mondta! A két fülemmel hallottam. Megvándolt a komám előtt. Bepiszkitotta a becsületemet!
A suszter akadozott:
— Hozzá se nyultam a becsületéhez.
A koma felé fordult:
— Igaz-e, Szekeres ur?
A koma felállt és határozott hangon kijelentette:
— Én ebbe a dologba nem avatkozom bele!
A suszter beszélni akart, de a menyecske leintette:
— Most én beszélek! Az előbb maga beszélt. Majd most én megmondok mindent!
És ráolvasta a pörüljárt emberre:
— Azért beszélt, mert maga akarna idejárni!
A suszter akkorát nyelt, hogy csak úgy szaladgált az ádámcsutkája a torkán:
— Hogy én?
— Maga! Igen! — pörölt a menyecske. — Minden nap próbálkozik velem. A lakattal jön, aztán a végén csókot kér. Azért beszélt, hogy a komámuramat eltérítse tőlem. Mert maga akarna feleségül venni.
Mély lélekzetet vett:
— Most ráteritem a vizes lepedőt!
A suszter zavartan horkantott:
— No már ez! . . .
Kovácsné nyelve pergett, mint a kerepü:
— Azért találta ki a lakatot most is! Azért! Azért!
Vén huncfut! Kötélrevaló!
És nagy izgatottságában Szekeres felé fordult:
— Most beszéljen vele, ha ember kee!
A koma erre már hirtelen haragra lobbant, megrántotta derekán a nadrágját, aztán felüvöltött:
— Meghalsz, suszter!
És a megrémült ember felé ment.
A suszter elsápadt:
— Nem vagyok hibás! Megesküszöm a . . .
Tovább nem tudta mondani, mert zavarában nagyot tüszentett.
Rézi, az öreg koldusasszony közben megette a bőgre tejet. A falatozásba annyira elmerült, hogy se látott, se hallott s most, hogy a suszter egész az oszlopig hátrált és előtte tüszentett, azt hitte, hogy csufolni akarja. Ropant méregre lobbant, felkapta a botját és nagyot csördített a májszter nyaka közé:
— Nesze!
A suszter nem tudta, hogy az ütés honnét éri, a fejéhez kapott:
— Jaj!
S amint meglátta a harcias Rézit, rákiáltott:
— Mért ütött meg?
Rézi felelet helyett dühösen morgott:
— Majd adok én neked tüszenést!
A suszter elkeseredetten védekezett:
— Hiszen nem azért tüszentem, hogy magát csufoljam.
— Nem? . . . Hát miért?
— Ha zavarban vagyok, mindig tüszennem kell.
Kovácsné elnevette magát.
A suszter morogva s a fejét tapogatva, kismfordált az udvarból
Nemsokára Szekeres is elbucsuzott Kovácsnétól s miután ismételtén megígérte, hogy a napokban este a bu-

csusokkal megérkezik, befogott a kocsiba és rátartós lassúsággal elindította a lovakat a faluja felé.

5.

A nyár lustán nyújtzkodott az udvaron.

Délután volt.

Kovácsné, Vica és Ferkó beszélgettek. Arról folyt a szó, hogyan lesz a lakodalom vasárnap. Meg kell beszélni, mert Ferkó násznagya, az öreg Gölöncsér, mára ígérte, hogy eljön a nyoszolyólányokkal és a vőfényekkel ezirányban.

A beszélgetés azonban hirtelen abbamaradt, mert az utca felől ismerős sipolás hangzott.

Mindnyáján a hang irányába néztek.

Vica örömmel felkiáltott:

— Nini, a Móric bácsi!

Azonban az öreg már be is nyitott a kapun.

A hátán batyut cipelt, a fején a szokott kopott bőrsapka volt, a balvállán ij és tegezben pár nyilvessző.

Alig hogy belépett, vidáman köszöntötte a jelenlévőket:

— Szerencsés jónapot mindnyájuknak! Bort, buzát, barackot, kurtafarku malacot!

Megosipte Vica arcát:

— Hogy vagy, kis aprószentem?

A batyuját letette a padra:

— Rá ne üljetek, mert törékeny van benne: abrosz, terítő, asztalkendő.

Kovácsné rámosolygott a hálalóra:

— Mi jót hozott, Móric bácsi?

Móric ellegyintett maga előtt:

— Tyűh, lelkem! Hoztam én mindent. Özveggy menyecskeknek vigasztalást.

A batyuból elővett egy kis bábút s Kovácsné felé tartotta:

— Ez a magáé, lelkem. Ez szerencsét hoz.

Kovácsné körülnézte a bábút:

— Mi ez? — kérdezte aztán.

— Özveggyember, — nevetett az öreg. — Igaz, hogy tót. De azt mondják, hogy szorultságból az is ember.

Most Vica felé fordult:

— Ez meg a tied! Piros kaláris a nyakadra.

A többi Ferkónak mondta:

— Erről megtudod, mikor a legszerelmesebb. Ha a kaláris kítüzesedik, hát résen légy! . . . Teneked meg hoztam izét, nó! . . . Mit is kértél?

— Szájharmonikát, — felelte a legény

Móric kivette zsebéből a kívánt holmit:

— Itt van-e! — mondta neki. — Elfújhatott rajta a nótádat. Nagyszerű muzsika. Ha nagyon fujod, nem szól. Ha esendesen fujod, hallgat. A Móric bácsi meghozza mindenkinek a magáét. A Móric bácsi meggyógyítja a betegeket, összehozza a szerelmeseket, megtudja, kik szeretik egymást; ki házasodik a vagyonért, ki szerelemből.

És bemutatta magát:

— A Móric bácsi egy falusi Kupidó!

Ferkó felé fordult:

— Tudod te, mi az a Kupidó?

Ferkó a fejét rázta:

— Nem én! Még sohase ettem olyant!

Vica nevetett:

— Bizonyosan cukor lesz, vagy valami bolondság.

(Folytatjuk.)

Allást keres fiatal nőten **géplakatos**
fraktor és autóvezető
Bendő Emán, Jászdózsza.

VÁSÁROK JEGYZÉKE

December hó 8-án, vasárnap.

Állat- és kirakodóvásár: Irsa, Kiskundorozsma, Kisujszállás, Monor.

December hó 9-én, hétfőn.

Állat- és kirakodóvásár: Barcs, Cece, Füzesabony, Jászberény, Kismarja, Riese, Vajszló, Vámosmikola, Várpalota, Vásárosnamény, Villány. — **Állatvásár:** Dunapataj. — **Marha- és kirakodóvásár:** Szepetk. — **Kirakodóvásár:** Nagymaros.

December hó 10-én, kedden.

Állat- és kirakodóvásár: Gönc, Szikszó, Szabadhidvég, — **Ló- és marhavásár:** Pápa. — **Kirakodóvásár:** Dunapataj.

December hó 11-én, szerdán.

Állat- és kirakodóvásár: Abaujszántó, Sárospatak, Ujmalmosok. — **Sertés- és kirakodóvásár:** Pápa.

December hó 12-én, csütörtökön.

Állat- és kirakodóvásár: Jánk, Keszthely, Nyirábrány, Nyirbátor, Szerencs. — **Állatvásár:** Sarkad. — **Kirakodóvásár:** Mád. — **Ló- és marhavásár:** Orosháza.

December hó 13-án, pénteken.

Állat- és kirakodóvásár: Körmen. — **Kirakodóvásár:** Orosháza, Sarkad.

TRÉFÁK

A saját árnyéka.

— Kati, — költögeti a férj élete párját hajnali álmából — kísértetet láttam egy szemárképében.

— Hagyj engem aludni — dühönyül bosszusan a felesége, — és ne félj a saját árnyékdótlól.

(Beküldte Kiss Iduska Potyondról.)

A jó fiu.

Meghal az apa s a fia azonnal a koresmába megy a viraszotok részére pálinkáért. De amikor visszatér, nagy meglepetésre apját az ágyban ülve találja. Szörnyű méregbe jön a felesleges kiadás miatt s a másvilágról visszatérő apját ekképen üdvözli:

— Hejnye a mindenit kendnek apám, de becsapott, rögön megölöm kendet, hogy ilyen költségre vert.

A lötyögős szóadviz.

A tanító elküldte az egyik nebulót a koresmába egy üveg szóadvizért. A gyerek utközben, hogy könnyebb legyen, ürített a tartalmából. A tanító természetesen észrevette s az üveg hízja miatt kérdőre vonta. A gyerek reszketve felelt:

— Tanító ur kérem, kilötyögött.

(Beküldte Zilahy Juliska Kislétárol.)

A magyar vér.

A szófogadó férj nem teljesítette a felesége parancsát nyomban, ezért a felesége nemcsak, hogy összeszidta, hanem litlegelésre is került a sor. A hűséges férj, hogy a nyujtófa veszedelme elől megmeneküljön, az ágy alá bujt s ott püsszgett. Az asszonyt bántotta az ura merészsége s reá kiáltott, hogy püsszgel-e még?

— Püsszgek bizony, mert bennem a magyar vér! — hangzott a bátor válasz.

(Beküldte Biosánszky György Kislétárol.)

VÁSÁR ÉS PIAC

(Fővárosi árak december hó 2-án.)

GABONATÖZSDE.

Készárupiac.

A készárupiacon jegyzett árak olyan terményekre vonatkoznak, melyeket az eladó azonnal (prompt) szállítani, a vevő azonnal fizetni köteles. Ezek az árak tehát a termények valóságos forgalmi árát jelentik, Budapesten.

Buza tisztavideki 77 kg-os 23.55—23.95. 78-as 23.85—24.15, 79-es 24.10—24.50, 80-as 24.40—24.65, felsőtiszai 77-es 23.15—23.45, 78-as 23.35—23.65, 79-es 23.60—23.85, 80-as 23.65—23.90, fejméregyei és dunántúli 77-es 22.10—22.35, 78-as 22.35—22.55, 79-es 22.60—22.80, 80-as 22.70—22.90, pestvidéki és bácskai 77-es 22.20—22.45, 78-as 22.45—22.65, 79-es 22.70—22.90, 80-as 22.80—23. — **Rozs:** 300 métermázsza budapesti paritásában 15.85, **sörpápa** 19.50—21, egyéb 17.50 —19, takarmányrpa 15.30—15.75, elsőrendű 15.80—16.50, **köles** 11—13, **zab** elsőrendű 14.50—15.50, közép 13.50, **tengeri tiszal** 13.85 —14, dunántúli 13.65—13.80, **repce** 53—54, **körpa** 9.65—9.90 pengő métermázsánként.

Határidőpiac.

A határidőpiacra jegyzett árak olyan terményekre vonatkoznak, melyeket az eladó csak bizonyos idő múlva köteles szállítani, a vevő pedig ugyanakkor fizetni. Ha valaki például novemberben májusi búzát vesz, illetőleg elad, akkor az eladónak májusban kell leszállítani a búzát, a vevőnek pedig ugyanakkor kell fizetni az árát.

Buza márciusra 24.04—24.05, májusra 24.85—24.86. — **Rozs** márciusra 17.36—17.38. — **Tengeri májusra** 16.08—16.09. — **Transziti tengeri májusra** 15.62—15.63 pengő métermázsánként.

Liszt. A nyílt piacokon: Buzadara 46—52, duplanullás finom tészta 40—42, nullás 40—42, kettes főzöliszt 38—40, négyes kenyérliszt 36—38, hatos 32—36 fillér kilogrammonként.

Magjai jelentés. (Mauthner Ödön magtermelő és magkereskedelmi r. t. heti jelentése.) **Lucernamag:** A kínálat megjavult, a külföld részéről a magas árak következtében az érdeklődés némileg megcsappant, ami az árak kisebb mérvű eszkénését vonta maga után. **Lóheremag:** Miatán a külföld részéről kereslet nem mutatkozik, lanyha és ára eszként. **Baltacimmag:** Csekély kínálat mellett szállár. **Tavaszi búkköny:** Ugy a forgalom, mint a kereslet élénk. **Muharmag:** Lanyha, érdeklődés ezen magféle iránt alig mutatkozik. — **A Magyar Magkereskedők Országos Egyesületének** hivatalos jegyzései nyersárúért 100 kilonként Budapesten: **Lóhere** 75—85, **lucerna** 136—170, **fehérhéra** 100—150, **nyuszapuka** 50—60, **baltacim** 42—46, **Viktória-borsó** 20—24, **Express-borsó** 20—24, **tavaszi búkköny** 21.50—23.50, **szűszösbúkköny** 42—48, **lennag** 48—54, **kendermag** 33—36, **napraforgó**, **fehér** 23—25, **napraforgó**, **vagyos** 21—23, **mák** 122—127, **vörös köles** 11—12.50, **fehérköles** 22—26, **vagyos köles** 10.50—11.50, **muharmag** 15—19, **fehér csillagfűrt** 13—14.50, **mústarmag**, **fehér** 42—46, **repce** 53—56 pengő.

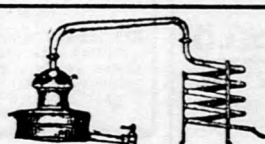
Abrahtakarmánypiac. Árpakörpa 12, **buzakonkoly** 10.25, **buzakörpa** 10—10.25, **buzatakarmanyliszt** 13.25—13.50, **cirok** ab állomás 7.75—8.5, **konkolydara** 10.25—10.75, **lennagpogácsa** 30—31, **napraforgópogácsa** 20.75—21, **répaszelet**, **szárított** 13.25—13.50, **rozskonkoly** 10.25—10.50, **rozskörpa** 10—10.25, **rozstakarmanyliszt** 13—13.25, **szójabab** pogácsalíz kis tételben 32 pengő métermázsánként.

Burgonya. Nyári rózsaburgonya 8—8.50, **6szí rózsaburgonya** 5—5.50, **Ella burgonya** 5, **fehér burgonya** 4 pengő métermázsánként.

Takarmanylvásár. Réti széna elsőrendű 6 8—9.75, réti széna másodikrendű 6 6.50—7.75, réti széna harmadrendű csomagolásra 3.30 —6, **muharszéna** 9.50—11.50, **takarmányrpa** 3.50, **alomszalma** másodikrendű 3—3.90 pengő métermázsánként.

Szurómarhavásár. Élő borjú, belföldi szopós, elsőrendű 1.62—1.70, kivételesen 1.74, másodikrendű 1.46—1.60 kilogrammonként élősulyban.

Vágómarhavásár. Legjobb minőségű ökor 102—112, kivételesen 136, közepes 72—100, gyengébb 52—70, legjobbj minőségű bika 102—110, kivételesen 116, közepes 90—100, gyengébb 69—88, legjobbj minőségű tehát 94—112, kivételesen 116, közepes 62—92, gyengébb 40—60, **bivaly** 44—52, **növendékmarha** 64—100, **kicsontozni való marha** 32—40 fillér kilogrammonként élősulyban.

Máthé András

vörösréz árugyár, UJPEST.

Gróf Károlyi-utca 17. szám.

Telefon: Ujpest 18.

Legmodernebb pálinkafőzőkészülékek raktára.
Kérjen árajánlatot — Nyugattól B villamosal.

Sertésvásár. Könnyű sertés 116—126, közepes 126—138, nehéz 138—144 fillér kilogrammonként élőszámban.

Gyapjú. Homokos vagy gyengébb gyapjú 1.30—1.50, közepminőségű fésűs- vagy szövetyapjú 1.50—1.60, jóminőségű szövetyapjú 1.60—1.90, finom minőségű szövetyapjú 1.80—2 pengő kg-kint.

Nyrsbőr. Marhabőr, magyar 1.10, marhabőr, tarka 1.20, borjubőr 2.10—2.20, juhőr 0.80—0.85 P kg-kint.

Husvásár. Marhahús a nyílt piacokon: Vesepecsenye, tisztított 400—700, rostélyos, vastag hátszín, felsől, fehérpecsenye, gömbölyű felsől 320—340, fartő, hátszín, csontos oldalas, tarja, szegye 160—320, gulyásnak való 120—200 fillér kilogrammonként. — **Borjúhús:** Felseleletelt comb 400—560, sütnivaló 200—400, pörköltnek való 160—320 fillér kilogrammonként. — **Juh- és bárányhús:** Juhcomb 160—240, gerince, lapocka 140—200, pörköltnek való 110—160 fillér kilogrammonként. — **Sertéshús:** Friss karaj 240—340, friss comb, tarja, lapocka 220—260, friss oldalas 200—240, kocsonyának való 80—130, vese velővel 200—260, füstölt helybeli karaj, tarja, lapocka, oldalas 260—400, olvasztani való szalonna 180—204, sózott kenyérszalonna 180—240, füstölt 200—260, hárj 190—220, zsíros tepertő 200—260, helybeli sertészsír 190—220 fillér kilogrammonként.

Baromfi és tojás. Élő állatok a nyílt piacokon: Tyúk 300—400, csirke 300—350, káppan 300—600, rucsa 300—700, lud 700—1600, pulyka 500—900 fillér darabonként. — **Leölt állatok:** Tyúk 200—300, csirke 240—380, hizott rucsa 200—260, sovány 180—200, lud, hizott 200—260, sovány 180—200, pulyka, hizott 200—250, ludmáj 400—1000, ludzsír és hárj 250—460, ludaprólék 140—200 fillér kilogrammonként. — **Tojás:** Friss teatojás 17—18, főzhetőjás 14—16 fillér darabonként.

Vad. A nyílt piacokon: Nyul, borbén darabonként 300—650, őzgerince 800—1000, comb 380—400, vaddisznógerince 300—360, comb 300—360, fácán darabja 500, fogoly darabja 250—260, szarvasgerince 400—700, comb 300—400 fillér.

Hal. Élő állatok a nyílt piacokon: Harsa 400—600, csuka 160—300, ponty 200—300, kárász 140—200, compó 200—240, keszeg 100—140 fillér kilogrammonként. — **Rák:** Folyami rák 16—20 fillér darabonként.

Tej és tejtermékek. A nyílt piacokon: teljestej 36—40, lefőltözött 16—20, yoghurt 170, aludtej 100, tejszín 340—360, tejföl 160—200, centrifugált teavaj, tömbben 440—500, 10 dkg-os csomagolásban 520—680, főzővaj 360—440, szedett vidéki vaj 360—400, juhsajt 280—320, tehéntúró 100—120, sovány tehéntúró 60—90, juhtúró 300—360, kevertúró 240—330, hazai ementáli sajt 460—600, hazai trappista 300—420 fillér kilogrammonként.

Száraz főzelék és száraz fészta. A nyílt piacokon: Lencse 70—120, hántolt egész borsó 90—120, feles 80—120, fehér, aprószemű bab 56—80, nagyszemű 70—120, színes 60—80, finom árpakása 80—120, durva 60—80, tojásos tarhonya 100—160 fillér kilogrammonként.

Zöldség. A nyílt piacokon: Sárgarépa kilogrammja 12—24, sárgarépa zöldjével csomója 4—16, petrezselyem kilogrammja 15—30, petrezselyem zöldjével csomója 4—20, zeller, újdonság, zöldjével darabja 4—20, zeller kilogrammja 24—40, kalarábé zöldjével darabja 3—8, kalarábé kilogrammja 10—14, kevert zöldség 20—26, karfiol 30—60, makói vöröshagyma 10—14, közönséges vöröshagyma 8—14, fokhagyma kilogrammja 90—180, cékla 14—30, fehérrépa, savanyított 40, hazai fejeskáposzta 8—14, savanyított 30—40, kelkáposzta 14—24, vöröskáposzta 16—30, kelbimbó 90—120, fejesaláta 6—18, tormia 60—200, rózsaburgonya 10—14, közönséges 8—10, Ella 8—12, kifli 16—26, tömör csiperkegomba 240—500, székfőgomba 240—300, szárított gomba 1600—2000, fekete retek 14—26, hónaposretek csomója 8—12, eletes uzorka 100—160, vizes 50—70, apró, hegyes zöldpaprika darabja 1—3, töltési való 2—10, savanyított zöldpaprika kilogrammja 100—160, főzötök 14—24, gyalult 30—40, süttötök 10—24, zöldbab 160—160, hüvelyes zöldborsó 100—140, sóska 30—80, tisztított paraj 26—40, gyökeres 20—30, főzött paradicsom literje 70—100 fillér.

Gyümölcs. A nyílt piacokon: Nemes fajalma 60—120, közönséges 30—80, bírsalma 40—80, nemes fajkörte 70—180, közönséges 36—80, hazai aszaltszilva 80—120, szilva 140—180, gyümölcsíz 160—320, csipkés 80—100, naspolya 50—100, áfonya 100—160, csemeszegzű 80—150, kevert 60—80, közönséges 30—60, tölre eltett szőlő 200—220, nagy papírhéjú dió 100—200, keményhéjú 220—240, dióbél 480—600, héjazott mogyoró 380—560, héjazott mandula 600—800 fillér kilogrammonként.

Fűszer, mák, méz és háziszappan. A nyílt piacokon: Édes nemespaprika 580—800, félédes, gulyás 460—580, rózsapaprika 280—500, erős 300—400, kereskedelmi 180—280, kék mák 140—160, közönséges 120—140, pergetett méz 180—240, házi szappan 140—160, közönséges háziszappan 100—128 fillér kilogrammonként.

Paprika. Termelői árak Szegeden: Édes nemespaprika kg-kint 2.80—3.10, félédes paprika kg-kint 2.20—2.50, rózsapaprika kg-kint 1.80—2.10, másodrendű paprika kg-kint 0.80—1.20, harmadrendű paprika kg-kint 0.30—0.50 P. **Kalocsán:** Édes nemespaprika kg-kint 2.60—2.70, rózsapaprika kg-kint 1.50—1.70, másodrendű paprika kg-kint 1—1.20, harmadrendű paprika kg-kint 0.40—0.70, csövespaprika 1.20 pengő.

Borpiac. A zöld-fehér áru ára változatlan; 11 Malligand fokúért 26—30, 12 Malligand fokúért 32—36, magasabb fokú áruért 40—50 pengőt fizetnek hektoliterenként. Mőrott igen jó 13 fokos áruért 55—65 pengőt fizetnek, de van olyan tétel, amelyért sokkal többet is kérnek. A kistermelői kadarka áru iránt kisebb a kereslet és ezek majdnem mindenütt 1.70—2.40 pengőért kaphatók Malligand és hektoliter-fokonként. Őborban az üzlet majdnem teljesen szünetelt. Igaz, hogy termelői helyen most főleg a leggyengébb áru maradt vidéken, amely a helyi földi fogyasztásra sem igen alkalmas. Nagykanizsa vívdékén direkt termő, 11—11½ Malligand-foku áruért hektoliterenként a szőlőhegyen 14—15 pengőt fizetnek és főleg borpárlat előállítására állandóan nagyobb mennyiséget adnak el.

Szesz és szesziszalok. A detailforgalomban a kereslet finomított és denaturált szeszben kielégítő, az áruk változatlanok. **Gyümölcsipálka-félékben** a kereslet a héten is kielégítő volt és főleg új töröklyben élénk a vételkérő, de nyári szilviorum és kék szilviorum is keresett. Az árak december havára változatlanok. **Borpárlat** változatlan, 4.30—4.40 P-ig jegyzetetik a termelőállomáson 10.000 literfokonként, plusz 2 százalékos forgalmi adó.

Fenypiac. Az árak csökkenése a legtöbb cikkben megindult. **Fenypiacban** a termelők nagy kínálata folytán az árak köbméterenként 1—2 pengővel csökkentek, ami a fogyasztókkal való forgalomban is éreztető. **Tüzifában** az enyhe időjárás miatt csökkent a kereslet, az árak budapesti paritásán, száraz import hasábfánál 360 pengő körül mozognak, míg helyi előállítású bukkhasábzagonban, a termelőállomáson 225—265 pengő 10.000 kilogrammonként. **Kenőanyagban** alig jön létre üzlet, az árak nyomottak. **Tölgyfűreszronként** 38—45 P, elsőrendű áruért 50—60 pengőt kínálnak a feladóállomáson.

Idegen pénznemek vételi és eladási ára december hó 2-án. Az első szám azt az összeget jelenti, melyet kapunk a banktól akkor, ha eladunk idegen pénzt. A zárójelben lévő szám azt az összeget jelenti, melyet nekünk kell a banknak fizetni, ha idegen pénzt vásárolunk. **Egy pengőnél többé kerül egy darab:** Angol font 27.75 (27.90); dollár 5.68 (5.70); hollandi forint 2.29 (2.30); német márká 1.36 (1.37); svájci frank 1.10 (1.11) pengő. — **Egy pengőnél kevesebbe kerül egy darab:** Csehszlovákia 16.85 (16.95); szerb dinár 10 (10.08); francia frank 22.45 (22.75); lengyel zloty 63.80 (64.10); román leu 3.37 (3.41); olasz lira 29.65 (29.95); osztrák schilling 80.10 (80.50) fillér.

Arany- és ezüstpénzek. Huszoronás arany 23 (23.30), ezüst egy koronás 0.37 (0.38); ezüst régi forint 1.015 (1.025); ezüst 5 koronás 1.98 (2.02); szinarany kg.-ja 3800 (3830); szinezüst kg.-ja 94—95 pengő.

FELELŐS SZERKESZTŐ: MAYER EMIL.
KIADJA: AZ ÚJ BARÁZTÓ LAPRIADÓ RT.
FELELŐS KIADÓ: FARAGÓ ALADÁR.

Patkányt, egeret, mezei egereket csak „RATINOL” svábbogarat, csótányt, rusznit, hangyát, „Russin” irt gyökeresen! Más állatra, emberre veszélytelen! Napiárban szállítja

Ratinoi Laboratorium, Budapest, Murányi-u. 36.

ZAKORVOSI RENDELŐ

VII. Rákóczi-ut. 32. i. em. 1. (Rókussai szemben).
Rendelés egész nap.

vér- és nemibetegék részére. Ezüst salvarsan-oltás.

Mravkó József utóda
Gyurusz György
puskaműves és fegyverkereskedő
Budapest, Károly-körut 22
(Röser-bazár udvarban.)

ELVÁLLAL: mindenféle fegyver javítását, átalakítását és felújítását. **ELAD:** elsőrendű gyártmányú golyós, sörétes, ismétlődő gyártmányú vadászfegyvereket, pisztolyokat, revolvereket. Legjobb minőségű mindennemű golyós, sörétes töltények, löszerek.

Mi a gazda kötelessége? sajátmaga iránt!

Uj hiveket tobcrozni a

VASÁRNAP

táborába